

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

ສະພາແຫ່ງຊາດ

ເລກທີ

/ສພຊ

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ

2025

“ຮ່າງ”

ລັດຖະທຳມະນຸນ
ແຫ່ງ

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
(ສະບັບປັບປຸງ ປີ 2025)

ຄໍານໍາ

ນັບເປັນເວລາຫຼາຍພັນປິມາແລ້ວ ທີ່ບັນພະບຸລຸດຂອງຊາຄລາວໄດ້ພ້ອມກັບປະຊາຊົນລາວ ບັນດາເຜົ່າໄດ້
ດຳເນີນການຕໍ່ສູ່ ເພື່ອການດຳລົງຄົງຕົວ ແລະ ຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງດິນດິນແດນອັນແສນຮັກແຫ່ງນີ້. ເລີ່ມແຕ່ກາງ
ສະຕະວັດທີ ສືບສື່ເປັນຕົ້ນມາ, ບັນພະບຸລຸດຂອງພວກເຮົາ ໂດຍສະເພາະເຈົ້າຝ້າງໆໄດ້ພາປະຊາຊົນເຮົາ ວໍາຕັ້ງ ແລະ
ສ້າງປະເທດລາວລ້ານຊ້າງ ໃຫ້ເປັນເອກະພາບ ແລະ ຈະເລີນຮູ່ເຮືອງ.

ຕັ້ງແຕ່ສະຕະວັດທີສືບແປດ ເປັນຕົ້ນມາ, ແຜ່ນດິນລາວໄດ້ຖືກບັນດາອິດທີກຳລັງພາຍນອກຈ້ອງມອງ, ແບ່ງ
ແຍກ ແລະ ອຸກຮານຢ່າງສະເໜີ. ປະຊາຊົນເຮົາໄດ້ພ້ອມກັນເສີມຂະຫຍາຍມູນເຊື້ອອັນພິລະອາດຫານ ບໍ່ຍ່ອມຈຳນິນ
ຂອງບັນພະບຸລຸດ ແລະ ໄດ້ຕໍ່ສູ່ ຢ່າງຕໍ່ເນື້ອງ, ຫຽວແໜ້ນ ເພື່ອກອບກັ້ງເອກະລາດ, ອິດສະລະພາບ.

ມັບແຕ່ປີ 1930 ເປັນຕົ້ນມາ ພາຍໃຕ້ການນຳພາອັນຖືກຕ້ອງ ຂອງພັກກອມມູນົດອິນດຸຈິນ ໃນເມື່ອວ່ອນ
ແລະ ພັກປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວໃນປັດຈຸບັນ, ປະຊາຊົນລາວບັນດາເຜົ່າ ໄດ້ດຳເນີນການຕໍ່ສູ່ອັນຫຍຸ່ງຍາກລຳບາກ,
ພິລະອາດຫານ ແລະ ເຕັມໄປດ້ວຍຄວາມເສຍສະລະຈົນສາມາດຫັບມ້າງແອກຄອບຄອງ, ການກົດຂໍຂອງພວກລ່າ
ເມືອງຂຶ້ນ ແລະ ລະບອບສັກຄົມ ໃຫ້ພັງທະລາຍລົງຢ່າງສົ່ນເຊີງ, ປິດປ່ອຍປະເທດຢ່າງສົມບູນ, ສ້າງຕັ້ງປະເທດ
ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ໃນວັນທີ 2 ທັນວາ 1975, ອັນໄດ້ໄຂສັງກາດໃໝ່, ສັງກາດທີ່
ປະເທດຊາດມີເອກະລາດ ແລະ ປະຊາຊົນ ໄດ້ມີອິດສະລະພາບຢ່າງແທ້ຈີງ.

ພາຍຫຼັງປະເທດຊາດໄດ້ຮັບການປິດປ່ອຍມານີ້, ປະຊາຊົນເຮົາ ພາຍໃຕ້ການນຳພາ ຂອງພັກປະຊາຊົນ
ປະຕິວັດລາວ ໄດ້ພ້ອມກັນປະຕິບັດສອງໜ້າທີ່ຍຸດທະສາດ ຄື ປົກປັກຮັກສາ ແລະ ສ້າງສາປະເທດຊາດ ໂດຍສະເພາະ
ແມ່ນ ການດຳເນີນພາລະກິດປ່ຽນແປງໃໝ່ຢ່າງຮອບດ້ານ ແລະ ມີຫຼັກການຂອງພັກ ເພື່ອຊຸດຄົ້ນ ແລະ ເສີມຂະຫຍາຍ
ກຳລັງແຮງສັງລວມຂອງຊາດ ແລະ ຂອງຍຸກສະໃໝ່ ເຊື້ອີການສືບຕໍ່ສ້າງ ແລະ ບຸລະນະລະບອບປະຊາທິປະໄຕ
ປະຊາຊົນ, ເຮັດໃຫ້ປະຊາຊົນຮັ້ງມີ ຜາສູກ, ປະເທດຊາດມັ່ງຄັ້ງ ເຂັ້ມແຂງ, ສັງຄົມມີ ຄວາມສາມັກຄືປອງດອງ,
ປະຊາທິປະໄຕ, ຢຸຕິທຳ ແລະ ສີວິໄລ, ສ້າງປະຖົມປັດໄຈກ້າວຂຶ້ນ ສູ່ສັງຄົມນີ້ຍົມ.

ໃນໄລຍະໃໝ່ນີ້, ຊີວິດຂອງສັງຄົມ ໄດ້ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ລັດເຮົາຕ້ອງຫັນໄປສູ່ການຄຸ້ມຄອງລັດຄຸ້ມຄອງ
ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ດ້ວຍກົດໝາຍ ຍ້ອນແນວນັ້ນ ລັດຖະທຳມະນຸນສະບັບທຳອິດ ຂອງສາທາລະນະລັດ
ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ຈຶ່ງໄດ້ສ້າງຂຶ້ນ ແລະ ປະກາດໃຊ້ໃນວັນທີ 15 ສິງຫາ 1991. ເພື່ອຕອບສະໜອງຄວາມ

ຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດມະໂຍບຍະແນວທາງປ່ຽນແປງໃໝ່ **ຮອບດ້ານ ມີຫຼັກການຂອງພັກ** ເຊົ້າສູ່ລວງເລິກ ລັດຖະບໍາມະນຸນສະບັບທໍາອິດ ຈຶ່ງໄດ້ຮັບການປັບປຸງ ໃນປີ 2003 ແລະ ສະບັບປີ 2003 ໄດ້ຮັບການປັບປຸງ ໃນປີ 2015 ແມ່ໄສ່**ພື້ນບັບປຸງລະບົບອໍານາດແຫ່ງລັດໃຫ້ມີປະສິດທິພາບ**, ສ້າງບາດລ້ຽວໃໝ່ ໃຫ້ແກ່ການປົກປັກຮັກສາ ແລະ ສ້າງສາປະເທດຊາດ, ການເຊື່ອມໂຍງເສດຖະກິດ ກັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ; **ລັດຖະບໍາມະນຸນ ສະບັບປັບປຸງປີ 2025 ແມ່ໄສ່ສືບຕໍ່ສ້າງການຫັນປ່ຽນ ຢ່າງແຂງແຮງ, ເລີກເຊິ່ງ ແລະ ຮອບດ້ານ ໃນລະບົບອໍານາດແຫ່ງລັດ ແລະ ຢູ່ແຮງການສ້າງເສດຖະກິດເອກະລາດເປັນເຈົ້າຕົນເອງ**.

ລັດຖະບໍາມະນຸນ ຂອງ ລະບອບປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນ ຢູ່ປະເທດເຣົາ ໄດ້ຮັບຮູ້ຜົນງານອັນຢຶ່ງໃຫຍ່ ທີ່ປະຊາຊົນ ຍາດມາໄດ້ໃນພາລະກິດຕໍ່ສຸປິດປ່ອຍຊາດ, ປົກປັກຮັກສາ ແລະ ສ້າງສາປະເທດຊາດ ກຳຕືື ພາລະກິດປ່ຽນແປງໃໝ່. ລັດຖະບໍາມະນຸນກຳນົດລະບອບການເມືອງ; ເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ; ການປ້ອງກັນຊາດ, ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ; ສິດ ແລະ ພັນທະພື້ນຖານຂອງພົນລະເມືອງ; ລະບົບການຈັດຕັ້ງກົງຈັກລັດ.

ລັດຖະບໍາມະນຸນ ແມ່ນໜ້າກີນລວມຍອດແຫ່ງສະຕິປິມຍາ ແລະ ການປະກອບຄວາມເຫັນ ຢ່າງກວ້າງຂວາງຂອງປະຊາຊົນ ໃນຫົວປະເທດ ທີ່ສ່ອງແສງຢ່າງຈະແຈ້ງເຖິງເຈົ້າຈຳນິງອັນສູງສິ່ງ, ຍາວນານ ແລະ ຄວາມຕັດສິນໃຈອັນແຮງກ້າຂອງວົງຄະນະຍາດແຫ່ງຊາດ ທີ່ຈະພ້ອມກັນສຸ້ຊົນ ເພື່ອບັນລຸຈຸດໝາຍ ສ້າງປະເທດລາວ ໃຫ້ເປັນປະເທດສັນຕິພາບ, ເອກະລາດ, ປະຊາທິປະໄຕ, ເອກະພາບ, ວັດທະນະຖາວອນ.

ໝວດທີ । ລະບອບການເມືອງ

ມາດຕາ 1

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ເປັນປະເທດເອກະລາດ, ມີອໍານາດອະທິປະໄຕ ແລະ ຜົນແຜ່ນດິນອັນຄົບຖ້ວນ ລວມທັງເຂດນໍ້ານໍ້າ ແລະ ນໍ້ານັ້າ; ເປັນປະເທດເອກະພາບຂອງທຸກຊົນເຜົ່າທີ່ຕັດແຍກອອກຈາກກັນບໍ່ໄດ້.

ມາດຕາ 2

ລັດ ແຫ່ງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ແມ່ນ ລັດປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນ. ອໍານາດທັງໝົດເປັນຂອງປະຊາຊົນ, ໂດຍປະຊາຊົນ ແລະ ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດຂອງປະຊາຊົນ ຊຶ່ງປະກອບດ້ວຍບັນດາຂັ້ນຄົນຢູ່ໃນສັງຄົມ ໂດຍແມ່ນກຳມະກອນ, ກະສິກອນ ແລະ ນັກຮຽນຮູ້ປັນຍາຊົນເປັນຫຼັກແຫ່ງ.

ມາດຕາ 3

ສິດເປັນເຈົ້າປະເທດຊາດຂອງປະຊາຊົນລາວບັນດາເຜົ່າ ໄດ້ຮັບການປະຕິບັດ ແລະ ຮັບປະກັນດ້ວຍການເກື່ອນໄຫວຂອງລະບົບການເມືອງ ຊຶ່ງມີພັກປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວ ເປັນແນານນໍາ.

ມາດຕາ 4

ປະຊາຊົນເປັນຜູ້ສ້າງຕັ້ງອີງການຕົວແທນແຫ່ງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງຕົນ ຊຶ່ງແມ່ນ ສະພາແຫ່ງຊາດ ແລະ ສະພາປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນ.

ການເລືອກຕັ້ງສະມາຊິກສະພາແຫ່ງຊາດ ແລະ ສະມາຊິກສະພາປະຊາ ຊົນທ້ອງຖິ່ນ ແມ່ນ ປະຕິບັດຕາມຫຼັກການທົ່ວໄປ, ສະເໜີພາບ, ໂດຍກົງ ແລະ ລົງຄະແນນສຽງປິດລັບ.

ຜູ້ປ່ອນບັດເລືອກຕັ້ງ ມີສິດສະເໜີປິດຜູ້ແທນຂອງຕົນໄດ້ ຖ້າເຫັນວ່າມີການປະພິດຕົນບໍ່ສິມກຽດສັກສີ ແລະ ຂາດຄວາມໄວ້ວາງໃຈຈາກປະຊາຊົນ.

ມາດຕາ 5

ສະພາເຫັນຊາດ, ສະພາປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ທຸກອີງການຂອງລັດ ໄດ້ຮັບການຈັດຕັ້ງ ແລະ ເຄື່ອນໄຫວຕາມຫຼັກການລວມສູນປະຊາທິປະໄຕ.

ມາດຕາ 6

ລັດ ປຶກປ້ອງສິດອິດສະລະພາບ ແລະ ສິດປະຊາທິປະໄຕຂອງປະຊາຊົນທີ່ບໍ່ມີໃຜຈະລ່ວງລະເມີດໄດ້. ທຸກອີງການ ແລະ ພະນັກງານຂອງລັດ ຕ້ອງໂຄສະນາ ເພີຍແຕ່ ອົບຮົມບັນດານະໂຍບາຍ, ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການໃຫ້ປະຊາຊົນຮັບຮູ້ຢ່າງກວ້າງຂວາງ ແລະ ພ້ອມກັນຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຢ່າງເຂັ້ມງວດ ເພື່ອຮັບປະກັນສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດ ອັນຊອບທໍາຂອງປະຊາຊົນ.

ຫ້າມທຸກການກະທຳແບບອາດຍາສິດ, ຂຶ່ມຊູ້ ອັນຈະກໍ່ຄວາມເສຍຫາຍເຖິງກຽດສັກສີ, ຮ່າງກາຍ, ຊື້ວິດ, ຈິດໃຈ ແລະ ຊັບສິນບັດຂອງປະຊາຊົນ.

ມາດຕາ 7 (ບັບປຸງ)

ແນວລາວສ້າງຊາດ, ສະຫະພັນນັກຮິບເກົ່າລາວ, ສະຫະພັນກຳມະບານລາວ, ສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວ, ຄະນະຊາວໜຸ່ມປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວ ແລະ ບັນດາອີງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ ເປັນບ່ອນສຶກສາອົບຮົມ, ເຕົ້າໂຮມຄວາມສາມັກຄົງ ແລະ ບຸກລະດົມຊັ້ນຄົນຂອງທຸກຊົນເຜົ່າ ເຊົ້າຮ່ວມໃນພາລະກິດປຶກປັກຮັກສາ ແລະ ສ້າງສາປະເທດຊາດ, ເສີມຂະຫຍາຍສິດເປັນເຈົ້າຂອງປະຊາຊົນ, ບຶກປັກຮັກສາສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດອັນຊອບທໍາຂອງສະມາຊິກໃນອີງການຈັດຕັ້ງຂອງຕົນ, ມີ ສິດ ແລະ ຫັ້ນທີ່ ຕິດຕາມ ກວດກາ ການເຄື່ອນໄຫວຂອງ ສະພາເແຫ່ງຊາດ, ສະພາປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ສະມາຊິກ ຂອງສະພາເກົ່າກ່າວ **ໄດຍຜ່ານຄໍາສະເໜີຂອງປະຊາຊົນ** **ຫຼື ທ່າງສົງສັງຄົມ.**

ມາດຕາ 8

ລັດ ປະຕິບັດນະໂຍບາຍສາມັກຄົງ ແລະ ສະເໜີພາບ ລະຫວ່າງຊົນເຜົ່າຕ່າງໆ. ທຸກຊົນເຜົ່າລ້ວນແຕ່ມີສິດປຶກປັກຮັກສາ, ເສີມຂະຫຍາຍຮົດຄອງປະເພນີ ແລະ ວັດທະນະທຳອັນດີງມາຂອງຕົນ ແລະ ຂອງຊາດ. ຫ້າມທຸກການກະທຳທີ່ເປັນການແບ່ງແຍກ ແລະ ການປະພິດທີ່ເປັນການຈໍາແນກລະຫວ່າງຊົນເຜົ່າ.

ລັດ ນຳໃຊ້ທຸກມາດຕະການ ເພື່ອຂະຫຍາຍ ແລະ ຍົກລະດັບເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ຂອງທຸກຊົນເຜົ່າໃຫ້ສູງຂຶ້ນ.

ມາດຕາ 9 (ບັບປຸງ)

ລັດ ເຄົາລົບ ແລະ ປຶກປ້ອງການເຄື່ອນໄຫວອັນທີ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ຂອງພຸດທະສາສະນີກະຊົນ ແລະ ສາສະນີກະຊົນອື່ນ, ບຸກລະດົມສິ່ງເສີມພະົກກຸດສິງ-ສາມະເນນ, ນັກບວດ, **ນັກສອນຂອງສາສະໜາ**ອື່ນ ໃຫ້ເຊົ້າຮ່ວມໃນການເຄື່ອນໄຫວ ທີ່ເປັນປະໂຫຍດແກ່ປະເທດຊາດ ແລະ ປະຊາຊົນ.

ຫ້າມທຸກການກະທຳ ທີ່ເປັນການແບ່ງແຍກສາສະໜາ ແລະ **ແບ່ງແຍກຄວາມສາມັກຄົງ ຂອງປະຊາຊົນ.**

ມາດຕາ 10 (ບັບປຸງ)

ລັດປຶກຄອງ ແລະ ຄຸ້ມຄອງສັງຄົມດ້ວຍລັດຖະທຳມະນຸນ ແລະ ກົດໝາຍ.

ອີງການຈັດຕັ້ງຂອງ ພັກ, ລັດ, ແນວລາວສ້າງຊາດ, ສະຫະພັນນັກຮົບເກົ່າລາວ. ອີງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊືນ, ອີງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ ແລະ ພິມລະເມືອງທຸກຄົນ ຕ້ອງເຄົາລົບ ແລະ ປະຕິບັດລັດຖະທຳມະນູນ ແລະ ກິດໝາຍ ຢ່າງເຂັ້ມງວດ.

ມາດຕາ 11 (ຢ້າຍເນື້ອໃນໄປເປັນມາດຕາ 31)

ລັດ ປະຕິບັດແນວທາງ, ນະໂຍບາຍບ້ອງກັນຊາດ-ບ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບທົ່ວປວງຊືນຮອບດ້ານ, ສ້າງ ແລະ ປັບປຸງກຳລັງບ້ອງກັນຊາດ-ບ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ໃຫ້ໜັກແຂ່ໜ້ນ, ເຂັ້ມແຂງ, ມີ ແບບແຜນທັນສະໄໝ, ມີຄວາມຈົງຮັກພັກດີຕໍ່ປະເທດຊາດ ແລະ ຕໍ່ປະຊາຊົນ, ມີຄວາມສາມາດປະຕິບັດໜ້າທີ່ປົກປັກຮັກສາໝາກ ຜົນຂອງການປະຕິວັດ, ຂີວິດ, ຊັບສິນ ແລະ ການອອກແຮງງານຂອງປະຊາຊົນ, ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນ ພາລະກິດປົກປັກຮັກສາ ແລະ ພັດທະນາປະເທດຊາດ ໃຫ້ມັ້ງຄົ່ງເຂັ້ມແຂງ.

ມາດຕາ 11 (ໃໝ່)

ຜົນແຜ່ນດິນອັນຄົບຖ້ວນ ຂອງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ເປັນສິ່ງຫວາແຫນ ຂຶ່ງ ບໍ່ມີໃຜລ່ວງລ້າໄດ້.

ທຸກການກະທຳ ທີ່ເປັນການຕ້ານ ຄວາມເປັນເອກະລາດ, ອ້ານາດອະທິປະໄຕ, ເອກະພາບ ແລະ ຜົນ ແຜ່ນດິນອັນຄົບຖ້ວນ, ຕ້ານພາລະກິດ ປົກປັກຮັກສາ ແລະ ສ້າງສາປະເທດຊາດ ລ້ວນແຕ່ຖືກລົງໂທດຢ່າງ ເຂັ້ມງວດ.

ມາດຕາ 12

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ປະຕິບັດນະໂຍບາຍການຕ່າງປະເທດສັນຕິພາບ, ເອກະລາດ, ມິດຕະພາບ ແລະ ການຮ່ວມມື; ຂະຫຍາຍສາຍພິວພັນ ແລະ ການຮ່ວມມືກັບທຸກປະເທດ ບິນ ຫຼັກການຢູ່ຮ່ວມກັນໄດ້ສັນຕິ, ເຄົາລົບເອກະລາດ, ອະທິປະໄຕ, ຜົນແຜ່ນດິນ ຊັນຄົບຖ້ວນຂອງກັນ, ບໍ່ເຊັກ ແຊງເຂົ້າວຽກງານພາຍໃນຂອງກັນ, ສະເໜີພາບ ແລະ ຕ່າງຝ່າຍຕ່າງໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ.

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ສະຫັບສະຫຼຸນການຕໍ່ສູ້ຂອງປະຊາຊົນໃນໂລກ ເພື່ອ ສັນຕິພາບ, ເອກະລາດແຫ່ງຊາດ, ປະຊາທິປະໄຕ ແລະ ຄວາມກ້າວໜ້າທາງສັງຄົມ.

ໝວດທີ II ລະບອບເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ

ມາດຕາ 13 (ປັບປຸງ)

ເສດຖະກິດແຫ່ງຊາດ ຂອງສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ແມ່ນ ເສດຖະກິດຕະຫຼາດ ຕາມທິດສັງຄົມນີ້ຢືນ ຂຶ່ງປະກອບດ້ວຍຫຼາຍພາກສ່ວນເສດຖະກິດ, ຫຼາຍຮູບການກຳມະສິດ ທີ່ຄົງຕົວຢ່າງຍາວ ນານ ມີຄວາມສະເໜີພາບ, ທັງແຂ່ງຂັນ ແລະ ອວມມີກັນ ພາຍໃຕ້ກິດໝາຍ; ແມ່ນເສດຖະກິດເອກະລາດເປັນ ເຈົ້າຕົນເອງ ບັນພື້ນຖານການສົ່ງເສີມເສດຖະກິດພູມບັນຍາ ທີ່ມີເອກະລັກສະເພາະ, ເຊື່ອມໂຢງເສດຖະກິດ ກັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ເສດຖະກິດແຫ່ງຊາດ ມີການຂະຫຍາຍຕົວ ຢ່າງຕໍ່ເນື້ອງ ຂັ້ນຫ່ວງ, ມີຄວາມກົມກຽວກັບການພັດທະນາສັງຄົມ ແລະ ເປັນມີດກັບສິ່ງແວດລ້ອມ ຕາມທິດ ສີຂຽວ ແລະ ຍືນຍົງ ເພື່ອຍົກລະດັບຂີວິດການເປັນຢູ່ທາງດ້ານວັດຖຸ ແລະ ຈິດໃຈ ຂອງປະຊາຊົນໃຫ້ສູງເຂັ້ນ.

ມາດຕາ 14 (ບັບປຸງ)

ລັດ ສິ່ງເສີມ ທຸກພາກສ່ວນເສດຖະກິດພາຍໃນປະເທດ ລົງທຶນເຊົ້າໃນ ການຜະລິດ, ທຸລະກິດ, ການບໍລິການ, ການນຳໃຊ້ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການຫັນເປັນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ຫັນສະໄໝ, ແຮດໃຫ້ເສດຖະກິດແຫ່ງຊາດ ເຕີບໃຫຍ່ ເຂັ້ມແຂງ.

ມາດຕາ 15 (ບັບປຸງ)

ລັດ ສິ່ງເສີມ ການລົງທຶນຂອງຕ່າງປະເທດ ຢູ່ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ, ສ້າງສະພາບແວດລ້ອມ ອໍານວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ການນຳເອົາ ທຶນ, ເຕັກໂນໂລຊີທີ່ຫັນສະໄໝ ແລະ ເປັນນິດກັບສິ່ງແວດລ້ອມ, ນະວັດຕະກຳ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງ ທີ່ກ້າວໜ້າ ເຊົ້າສູ່ຂະບວນການຜະລິດ, ທຸລະກິດ ແລະ ການບໍລິການ.

ຊັບສິນບັດ ແລະ ທຶນ ທີ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍຂອງຜູ້ລົງທຶນ ຢູ່ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ຈະບໍ່ຖືກເກັບເກນ, ບໍ່ຖືກຍິດ ຫຼື ໂອນເປັນຂອງລັດ.

ມາດຕາ 16

ລັດ ປົກປ້ອງ ແລະ ເສີມຂະຫຍາຍບັນດາຮູບການກຳມະສິດຂອງລັດ, ລວມໜຸ່ງ, ເອກະເທດ, ເອກະຊົນພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ທີ່ລົງທຶນ ຢູ່ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ.

ມາດຕາ 17 (ບັບປຸງ)

ລັດ ປົກປ້ອງ ສິດກ່ຽວກັບກຳມະສິດ (ສິດຄອບຄອງ, ສິດນຳໃຊ້, ສິດໄດ້ຮັບໝາກຜົນ, ສິດຊື້ຂາດ) ແລະ ສິດສັບຫອດຂອງ ບຸກຄົນ, ມີຕົບບຸກຄົນ, ການຈັດຕັ້ງ, ລວມໜຸ່ງ ແລະ ສັງຄົມ ຕາມກົດໝາຍ.

ທີ່ດິນ, ແຮ່ທາດ, ນ້າ, ອາກາດ, ບ່າໄມ້, ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ, ສັດນ້າ, ສັດປ່າ, ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ອື່ນ ເປັນກຳມະສິດຂອງວົງວຽກະນະຍາດແຫ່ງຊາດ ຂຶ້ງລັດ ເປັນຕົວແທນ ແລະ ຄຸ້ມຄອງ ຢ່າງລວມສູນເປັນເອກະພາບໃນຂອບເຂດທີ່ວປະເທດ ຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 18

ລັດ ຄຸ້ມຄອງເສດຖະກິດ ຕາມກົນໄກເສດຖະກິດຕະຫຼາດທີ່ມີການດັດສິມດ້ວຍກົດໝາຍ, ເພີ່ມທະວີບົດບາດ ຄຸ້ມຄອງມະຫາພາກ ຂອງຂະແໜງການສູນກາງ, ປະຕິບັດຫຼັກການສິມທີ່ບໍາການຄຸ້ມຄອງ ລວມສູນເປັນເອກະພາບ ຂອງຂະແໜງການສູນກາງ ກັບການແບ່ງຄວາມຮັບຜິດຊອບ ໃຫ້ທ້ອງຖິ່ນ ຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 19 (ບັບປຸງ)

ລັດ ສິ່ງເສີມ ການປົກປ້ອງກັກສາ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ, ພື້ນຟູ່ສິ່ງ ແວດລ້ອມທີ່ ຖືກທຳລາຍ, ຊຸດໂຊມ ແລະ ພັດທະນາໃຫ້ອຸດິມສິນບູນ ແລະ ຍືນຍົງ.

ທຸກອີງການຈັດຕັ້ງ ແລະ ພົມລະເມືອງທຸກຄົນ ຕ້ອງປົກປ້ອງກັກສາ, ອະນຸລັກຊີວະນາງຸ່ມໆພັນ ແລະ ນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ໃຫ້ມີຄວາມຍືນຍົງ.

ມາດຕາ 20

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ປະຕິບັດນະໂຍບາຍເປີດກວ້າງ ການພົວພັນຮ່ວມມືເສດຖະກິດກັບ ຕ່າງປະເທດ ໂດຍນຳໃຊ້ຮູບການສໍາພັນເສດຖະກິດ ແບບຫຼາຍທິດ, ຫຼາຍຝ່າຍ, ຫຼາຍຮູບແບບ

ບົນຫຼັກການເຄົາລົບເອກະລາດ, ອະທິປະໄຕ ຂອງກັນ ແລະ ກັນ, ສະເໜີພາບ ແລະ ຕ່າງໆຝ່າຍຕ່າງໆໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ.

ມາດຕາ 21 (ບັບປຸງ)

ລັດ ໃຫ້ຄວາມສໍາຄັນແກ່ການພັດທະນາເສດຖະກິດ ຕິດພັນກັບການພັດທະນາ ວັດທະນະທຳ, ສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຕາມທິດສືຂຽວ ແລະ ຍືນຍົງ ໂດຍໃຫ້ບຸລິມະສິດແກ່ການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ.

ມາດຕາ 22

ລັດ ເອົາໃຈໃສ່ປະຕິບັດນະໂຍບາຍການສຶກສາແຫ່ງຊາດ ເພື່ອສ້າງຄົນລາວໃຫ້ເປັນ ພິນລະເມືອງດີ, ມີຄຸນສົມບັດ, ມີຄວາມຮູ້, ຄວາມສາມາດ ແລະ ມີວິຊາຊີບ.

ລັດ ແລະ ຫ້ວສັງຄົມ ຕັ້ງໜ້າພັດທະນາການສຶກສາແຫ່ງຊາດ ໃຫ້ມີຄຸນນະພາບ, ສ້າງໂອກາດແລະເງື່ອນໄຂໃຫ້ປະຊາຊົນ ໄດ້ຮັບການສຶກສາຢ່າງຫົວເຖິງ ໂດຍສະເພາະປະຊາຊົນທີ່ຢູ່ເຂດຫ່າງໄກສອກຫຼົງກ, ຊຸນເຜົ່າ, ແມ່ຍິງ, ເດັກນ້ອຍ, ຜູ້ດ້ອຍໂອກາດ ແລະ ຜູ້ພິການ.

ລັດ ສິ່ງເສີມ ແລະ ຊຸກຍູ້ໃຫ້ເອກະຊົນລົງທຶນເຂົ້າໃນການພັດທະນາການສຶກສາແຫ່ງຊາດ ຕາມກິດໝາຍ.

ມາດຕາ 23 (ບັບປຸງ)

ລັດ ສິ່ງເສີມ ການອະນຸລັກ, ປຶກປັກຮັກສາ ແລະ ເສີມຂະຫຍາຍ ວັດທະນະທຳ ທີ່ເປັນເອກະລັກ, ເປັນມູນເຊື້ອອັນດິງມ ຂອງຊາດ ແລະ ຂອງຊຸນເຜົ່າ, ສົມທິບກັບການຮັບເອົາວັດທະນະທຳ ອັນຍອດຢູ່ ຂອງໂລກມວນມະນຸດ ຢ່າງມີການເລືອກເພັ່ນ.

ລັດ ສິ່ງເສີມການເຄື່ອນໄຫວວັດທະນະທຳ, ສີລະປະ, ວັນນະຄະດີ, ການປະດິດຄິດແຕ່ງ, ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ປຶກປັກຮັກສາມໍຮະດິກຫາງດ້ານ ວັດທະນະທຳ, ປະຫວັດສາດ ແລະ ທຳມະຊາດ, ບຸລະນະ, ປະຕິສັງຂອນ ວັດຖຸບຸຮານ ແລະ ບຸຊະນີປະສະຖານ.

ລັດ ເອົາໃຈໃສ່ບັບປຸງ, ຂະຫຍາຍວຽກງານສື່ມວນຊຸນ ເພື່ອຮັບໃຊ້ພາລະກິດປຶກປັກຮັກສາ ແລະ ສ້າງສາປະເທດຊາດ.

ຫ້າມ ທຸກການເຄື່ອນໄຫວດ້ານວັດທະນະທຳ ຫຼື ນຳໃຊ້ສື່ມວນຊຸນ ເພື່ອກ່າວມເສຍຫາຍ ໃຫ້ແກ່ ຜົນປະໂຫຍດຂອງຊາດ, ທຳລາຍ ຮິດຄອງປະເພນີ, ວັດທະນະທຳ ອັນດິງມ ຫຼື ກຽດສັກສິຂອງຄົນລາວ.

ມາດຕາ 24 (ບັບປຸງ)

ລັດ ເອົາໃຈໃສ່ສິ່ງເສີມ ສະຕິບັນຍາ, ຫົວຄິດປະດິດສ້າງ ໃນວຽກງານ ຄົ້ນຄວ້າ, ວິໄຈ ແລະ ນຳໃຊ້ ວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ, ນະວັດຕະກຳ, ປັນຍາປະດິດ, ປຶກປ້ອງຊັບສິນຫາງບັນຍາ ໄປຄຽງຄຸ້ກັບ ການບໍາລຸງ ແລະ ສ້າງນັກວິທະຍາສາດ ເພື່ອການຫັນເປັນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ຫັນສະໄໝ.

ມາດຕາ 25 (ບັບປຸງ)

ລັດ ເອົາໃຈໃສ່ບັບປຸງ ແລະ ຂະຫຍາຍວຽກງານສາຫາລະນະສຸກ ເພື່ອຮັກສາ ແລະ ສິ່ງເສີມ ສຸຂະພາບ ຂອງປະຊາຊົນ.

ລັດ ແລະ ສັງຄົມ ຕັ້ງໜ້າກໍ່ສ້າງ, ບັບປຸງລະບົບການກັນພະຍາດ, ບິ່ນປົວຄົນເຈັບຢ່າງຫົວເຖິງ ແລະ ມີຄຸນນະພາບ, ສ້າງເງື່ອນໄຂໃຫ້ປະຊາຊົນທຸກຄົນໄດ້ຮັບການເບິ່ງແຍງດ້ານສຸຂະພາບ ໂດຍສະເພາະ ແມ່ ແລະ ເດັກນ້ອຍ, ຜ້ອາຍສຸງ. ປະຊາຊົນຜູ້ທຸກຍາກ ແລະ ຜູ້ຢູ່ເຂດຫ່າງໄກສອກຫຼົງກ ເພື່ອໃຫ້ທຸກຄົນມີສຸຂະພາບດີ.

ລັດ ສິ່ງເສີມ ແລະ ຊຸກຍູ້ໃຫ້ເອກະຊົນລົງທຶນໃນການບໍລິການດ້ານສາທາລະນະສຸກ ທີ່ກ້າວໜ້າ ແລະ ທັນສະໄໝ.

ຫ້າມ ທຸກການບໍລິການດ້ານສາທາລະນະສຸກ ທີ່ເປັນການລະເມີດກິດໝາຍ.

ມາດຕາ 26

ລັດ ແລະ ສັງຄົມ ເອົາໃຈໃສ່ຊຸກຍູ້, ສິ່ງເສີມ ແລະ ລົງທຶນໃນການກິລາ-ກາຍປະກຳຂອງມະຫາຊົນ ນັບທັງປະເພດກິລາ ທີ່ເປັນມູນເຊື້ອອັນດິງມຂອງຜົ່າຕ່າງໆ ແລະ ກິລາສາກົນ ເພື່ອຍົກລະດັບຄວາມສາມາດດ້ານການກິລາໃຫ້ສູງຂຶ້ນ, ເສີມສ້າງກຳລັງ ແລະ ສຸຂະພາບຂອງປະຊາຊົນ.

ມາດຕາ 27

ລັດ ແລະ ສັງຄົມ ເອົາໃຈໃສ່ພັດທະນາສີມືແຮງງານ; ຍົກສູງວິໄນແຮງງານ, ສິ່ງເສີມວິຊາຊົບ ແລະ ວຽກຮັດງານທຳຂອງປະຊາຊົນ; ບົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດອັນຊອບທຳຂອງຜູ້ອກແຮງງານ.

ມາດຕາ 28

ລັດ ແລະ ສັງຄົມ ເອົາໃຈໃສ່ປະຕິບັດນະໂຍບາຍສະຫວັດດີການສັງຄົມເປັນຢ່າງດີ ໂດຍສະເພາະຕໍ່ວິລະຊົນແຫ່ງຊາດ, ນັກຮິບແຂ່ງຂຶນ, ພະນັກງານບໍານານ, ຜູ້ເສຍອີງຄະ, ດອບຄົວ ຜູ້ເສຍສະລະຊື່ວິດ ເພື່ອພາລະກິດປະຕິວັດ ແລະ ຜູ້ມືຖຸນງາມຄວາມຕິ່ປະເທດຊາດ.

ມາດຕາ 29

ລັດ, ສັງຄົມ ແລະ ດອບຄົວ ເອົາໃຈໃສ່ປະຕິບັດນະໂຍບາຍພັດທະນາ ແລະ ສິ່ງເສີມ ຄວາມກ້າວໜ້າ ຂອງແມ່ຍິງ, ປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງ ແມ່ຍິງ ແລະ ເຕັກນ້ອຍ.

ມາດຕາ 30

ລັດ ແລະ ສັງຄົມ ສິ່ງເສີມ, ເປີດກວ້າງ ແລະ ພັດທະນາການ ທ່ອງທ່ຽວທາງດ້ານວັດທະນະທຳ, ປະຫວັດສາດ ແລະ ທຳມະຊາດ ໃຫ້ກາຍເປັນອຸດສາຫະກຳທ່ອງທ່ຽວ ທີ່ມີເອກະລັກສະເພາະ ແລະ ເປັນຂະແໜງເສດຖະກິດທີ່ສໍາຄັນຂອງຊາດ.

ຫ້າມການທ່ອງທ່ຽວ ທີ່ຈະສ້າງຄວາມເສື່ອມເສຍຕໍ່ວັດທະນະທຳອັນດິງມຂອງຊາດ ຫຼື ເປັນການລະເມີດກິດໝາຍ.

ໝວດທີ III ການປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ

ມາດຕາ 31

ລັດ ປະຕິບັດ ແນວທາງ, ນະໂຍບາຍປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບທີ່ວປວງຊົນຮອບດ້ານ, ສ້າງ ແລະ ປັບປຸງກຳລັງປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ໃຫ້ໜັກແໜ້ນ, ເຂັ້ມແຂງ, ມີແບບແຜນທັນສະໄໝ, ມີຄວາມຈິງກັກພັກດີ່ປະເທດຊາດ ແລະ ຕໍ່ປະຊາຊົນ, ມີຄວາມສາມາດປະຕິບັດໜ້າທີ່ປົກປັກຮັກສາໝາກ ຜົນຂອງການປະຕິວັດ, ຊີວິດ, ຊັບສິນ ແລະ ການອອກແຮງງານຂອງປະຊາຊົນ, ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນພາລະກິດປົກປັກຮັກສາ ແລະ ພັດທະນາປະເທດຊາດ ໃຫ້ມັ້ງຄັ້ງ ເຂັ້ມແຂງ.

(ມາດຕາດັ່ງກ່າວ ໄດ້ຢ້າຍເນື້ອໃນເດີມມາແຕ່ມາດຕາ 11 ໂດຍຮັກສາເອົາຕາມເນື້ອໃນເກົ່າ)

ມາດຕາ 32 (ບັບປຸງ)

ການປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ **ແມ່ນ ພາລະກິດທີ່ວ່າງຂຶ້ນ**, ເປັນພັນທະ ແລະ ຫ້າທີ່ຂອງ ທຸກການຈັດຕັ້ງ ແລະ ພິນລະເມືອງລາວທຸກຄົນ ໂດຍແມ່ນກຳລັງປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບເປັນ ຫຼັກແຫ່ງ ໃນການປົກປັກຮັກສາຄວາມເປັນເອກະລາດ, ອໍານາດອະທິປະໄຕ ແລະ ຜົນແຜ່ນຄົນອັນຄົບຖ້ວນ ຂອງ ປະເທດຊາດ; ປົກປັກຮັກສາຊີວິດ ແລະ ຊັບສິນຂອງປະຊາຊົນ, ຮັບປະກັນສະຖານະພາບ ແລະ ຄວາມໜັ້ນຄົງຂອງລະບອບປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນ.

ການປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ຕ້ອງສົມທີ່ບໍ່ແນ້ນກັບການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ.

ມາດຕາ 33

ກຳລັງປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ຕ້ອງອີ່າໃຈໃສ່ບັບປຸງ ແລະ ກໍ່ສ້າງຕົນເອງ ໃຫ້ເຕີບໃຫຍ່ ເຂັ້ມແຂງ, ເຊີດຊູຄວາມຈົງຮັກພັກດີຕໍ່ປະເທດຊາດ, ເປັນກຳລັງປະກອບອາວຸດຂອງ ປະຊາຊົນ ທີ່ມີທາດແທ້ ປະຕິວັດ, ລະບຽບລີໃນເຂັ້ມງວດ ແລະ ມີແບບແຜນທັນສະໄໝ, ມີຄວາມສາມາດໃນການສູ່ຮືບສູງ; ເປັນ ກຳລັງຫຼັກແຫ່ງໃນການຮັກສາຄວາມໜັ້ນຄົງຂອງປະເທດຊາດ, ຄວາມສະຫງົບ, ຄວາມເປັນລະບຽບຮຽບຮ້ອຍ ຂອງສັງຄົມ ແລະ ເຂົ້າຮ່ວມຕ້ານ, ສະກັດກັ້ນ ແລະ ແກ້ໄຂໃໝ່ພິບດ.

ລັດ ເອົາໃຈໃສ່ພັດທະນາພື້ນຖານການປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ, ປະກອບວັດຖຸປະກອນ, ເຕັກນິກ, ເຕັກໂນໂລຊີ, ພາຫະນະ, ເຄື່ອງມື ແລະ ຍົກລະດັບຄວາມຮູ້, ຄວາມສາມາດ, ວິຊາສະເພາະ, ສິນລະປະຍຸດ ແລະ ຍຸດທະວີທີ່ຂອງກຳລັງປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບໃຫ້ສູງຂຶ້ນ.

ມາດຕາ 34

ລັດ ແລະ ສັງຄົມ ເອົາໃຈໃສ່ປະຕິບັດນະໂຍບາຍ, ເບິ່ງແຍ່ງຊີວິດການເປັນຢ່າງດ້ານວັດຖຸ ແລະ ຈິດໃຈ; ປະເບີບແນະໂຍບາຍແນວຫຼັງກ່າວກຳລັງປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ເພື່ອພື່ນຂະວີ ຄວາມສາມາດໃນການ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ ປົກປັກຮັກສາປະເທດຊາດ ແລະ ຮັກສາຄວາມສະຫງົບຂອງ ສັງຄົມ.

ກຳລັງປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ຕ້ອງຍິກສູງຈິດ ໃຈເພິ່ງຕົນເອງ, ຖຸ້ມຕົນເອງ, ສ້າງຄວາມ ເຂັ້ມແຂງດ້ວຍຕົນເອງ ເພື່ອຮັບປະກັນການປະຕິບັດໜ້າທີ່ຂອງຕົນ ແລະ ເຂົ້າຮ່ວມໃນການສ້າງສາ ແລະ ພັດທະນາປະເທດຊາດ.

ໜວດທີ IV

ສິດ ແລະ ພັນທະພື້ນຖານຂອງພິນລະເມືອງ

ມາດຕາ 35

ພິນລະເມືອງລາວ ແມ່ນ ຜູ້ມີສັນຊາດລາວ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ລັດ ຮັບຮູ້, ເຄົາລົບ, ປົກປ້ອງ ແລະ ຮັບປະກັນສິດທິມະນຸດ ແລະ ສິດທິພື້ນຖານຂອງພິນລະເມືອງ ຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 36

ພິນລະເມືອງລາວ ໂດຍບໍ່ຈໍາແນກຍິງ-ຊາຍ, ຖານະຫາງດ້ານສັງຄົມ, ລະດັບການສຶກສາ, ຄວາມເຊື້ອຖື ແລະ ຊຸນເຜົ່າ ລ້ວນແຕ່ມີຄວາມສະໜີພາບຕໍ່ຫັກກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 37

ພິນລະເມືອງລາວ ຜູ້ມີອາຍຸແຕ່ສືບແປດປີຂຶ້ນໄປ ມີສິດປ່ອນບັດເລືອກຕັ້ງ ແລະ ຜູ້ມີອາຍຸ ແຕ່ຊາວເອັດ ປີຂຶ້ນໄປ ມີສິດສະໜັກຮັບເລືອກຕັ້ງ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ຜູ້ເປັນບໍາ, ເສຍຈິດ ແລະ ຜູ້ຖືກສານຕັດສິນລົງ ໂທດຕັດອິດ ສະລະພາບ, ປິດສິດເລືອກຕັ້ງ ແລະ ສະໜັກຮັບເລືອກຕັ້ງ.

ມາດຕາ 38

ພິນລະເມືອງລາວ ຍິງ ຊາຍ ມີສິດເຫົ່າທຽມກັນທາງດ້ານການເມືອງ, ເສດຖະກິດ, ວັດທະນະທຳ, ສັງຄົມ ແລະ ຄອບຄົວ.

ມາດຕາ 39

ພິນລະເມືອງລາວ ມີສິດໄດ້ຮັບການ ສຶກສາ ຄົ້ນຄວ້າ, ຮ່າຮຽນ ເພື່ອພັດທະນາຕົນເອງ ໃຫ້ມີຄວາມກ້າວໜ້າ.

ມາດຕາ 40

ພິນລະເມືອງລາວ ມີສິດຮັດວຽກ ແລະ ປະກອບອາຊີບທີ່ບໍ່ຂັດກັບກົດໝາຍ.

ຜູ້ອອກແຮງງານ ມີສິດໄດ້ຮັບການພັກຜ່ອນ, ໄດ້ຮັບການປິ່ນປົວໃນເວລາເຈັບເປັນ, ໄດ້ຮັບການ ຊ່ວຍເຫຼືອ ໃນກໍລະນີ ຫຼື ພົມວິໄລ ສາມາດອອກແຮງງານ, ເສຍອີງຄະ, ໃນເວລາເຖົ່າແກ່ ແລະ ໃນກໍລະນີອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 41

ພິນລະເມືອງລາວ ມີສິດເສລີພາບໃນການຕັ້ງພູມລໍາເນົາ ແລະ ໃນການໄປມາ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ ກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 42

ພິນລະເມືອງລາວ ມີສິດສະໜັກ, ຮ້ອງຟ້ອງ ແລະ ຮ້ອງຂໍຄວາມເປັນທຳ ຕໍ່ອີງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກ່ຽວກັບ ບັນຫາທີ່ພົວພັນເຖິງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດ ລວມ ຫຼື ສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດສະເພາະຂອງຕົນ.

ຄໍາສະໜັກ, ຄໍາຮ້ອງຟ້ອງ ແລະ ຄໍາຮ້ອງຂໍຄວາມເປັນທຳຂອງ ພິນລະເມືອງ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການພິຈາລະນາ ແລະ ແກ້ໄຂ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 43

ພິນລະເມືອງລາວ ມີສິດໂດຍບໍ່ມີໃຜຈະລ່ວງລະເມີດໄດ້ທາງດ້ານຊີວິດ, ຮ້າງກາຍ, ກຽດສັກສີ ແລະ ເຕະຫະສະຖານ.

ພິນລະເມືອງລາວ ຈະບໍ່ຖືກ ຈັບຕົວ, ກັກຂັ້ງ ຫຼື ກວດຄົ້ນເຕະຫະສະຖານ ຖ້າຫາກບໍ່ມີຄໍາສັ້ງ ຂອງ ອົງການໄອຍະການ ຫຼື ສານ ປະຊາຊົນ ເວັ້ນເສຍແຕ່ໃນກໍລະນີທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 44

ພິນລະເມືອງລາວ ມີສິດເສລີພາບໃນການເຊື່ອຖື ຫຼື ບໍ່ເຊື່ອຖືສາສະໜາ ທີ່ບໍ່ຂັດກັບກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 45

ພິນລະເມືອງລາວ ມີສິດເສລີພາບໃນການປາກເວົ້າ, ຂີດຂຽນ, ໂຮມຊຸມນຸມ, ຈັດຕັ້ງສະມາຄົມ ແລະ ເດີນຂະບວນ ທີ່ບໍ່ຂັດກັບກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 46

ພິນລະເມືອງລາວ ມີສິດເສລີພາບໃນການຄື້ນຄວ້າ ແລະ ນໍາໃຊ້ຄວາມກ້າວໜ້າທາງດ້ານ ວິທະຍາສາດ-ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ, ປະດິດສ້າງສິນລະປະວັນນະຄະດີ ແລະ ເຄື່ອນໄຫວວັດທະນະທຳ ທີ່ບໍ່ຂັດກັບກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 47 (ບັບປຸງ)

ລັດ ປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດອັນຖິກກົດໝາຍ ຂອງພິນລະເມືອງລາວທີ່ຢູ່ຕ່າງປະເທດ.

ລັດ ສຶ່ວົນ ຄົນລາວທີ່ອາໄສຢູ່ຕ່າງປະເທດ ແມ່ນພາກສ່ວນທີ່ບໍ່ແຍກອອກຈາກວົງຄະນະຍາແຫ່ງຊາດລາວ.

ລັດ ຊຸກຍັ້ງ, ສິ່ງເສີມ ແລະ ສ້າງເງື່ອນໄຂໃຫ້ຄົນລາວທີ່ອາໄສຢູ່ຕ່າງປະເທດປົກປັກຮັກສາ ແລະ ເສີມຂະຫຍາຍວັດທະນະທຳອັນດີງມຂອງຊາດລາວ, ຮັກສາການພິວພັນທີ່ດີກັບ ຄອບຄົວ, ຍາດພື້ນ້ອງ ແລະ ບ້ານເກີດເມືອງນອນຂອງຕົນ, ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການສ້າງສາ / ພັດທະນາ ປະເທດຊາດ.

ມາດຕາ 48

ພິນລະເມືອງລາວ ມີພັນທະເຄົາລົບ ແລະ ປະຕິບັດລັດຖະທຳມະນຸນ, ກົດໝາຍ, ປະຕິບັດລະບຽບການອອກເຮົາງານ, ລະບຽບການດຳລົງຊີວິດ ແລະ ຄວາມເປັນລະບຽບຮັບຮອຍຂອງສັງຄົມ ຢ່າງເຂັ້ມງວດ.

ມາດຕາ 49

ພິນລະເມືອງລາວ ມີພັນທະເສຍພາສີ ແລະ ອາກອນ ຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 50

ພິນລະເມືອງລາວ ມີພັນທະປົກປັກຮັກສາປະເທດຊາດ ແລະ ບ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ, ປະຕິບັດພັນທະການທະຫານຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 51

ຊາວຕ່າງດ້າວ ແລະ ຜູ້ບໍ່ມີສັນຊາດ ມີສິດໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງສິດ ແລະ ເສລີພາບ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ, ມີສິດສະເໜີ, ຮ້ອງຟ້ອງ, ຮ້ອງຂໍຄວາມເປັນທຳ ຕໍ່ອົງການລັດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ມີພັນທະເຄົາລົບລັດຖະທຳມະນຸນ ແລະ ກົດໝາຍຂອງ ສາຫາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ.

ຄົນຕ່າງປະເທດ ທີ່ມີຄຸນງາມຄວາມດີ ແລະ ຜົນງານອັນໃຫຍ່ຫຼວງເປັນພິເສດ ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນພາລະກິດປົກປັກຮັກສາ ແລະ ສ້າງສາປະເທດຊາດ, ມີສິດໄດ້ຮັບນາມມະຍິດພິນລະເມືອງກິດຕິມະສັກຂອງສາຫາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ.

ມາດຕາ 52

ສາຫາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ອະນຸຍາດການລື້ໃໝ່ໃຫ້ແກ່ຄົນຕ່າງປະເທດ ທີ່ຖືກປາບປາມ ຍ້ອນໄດ້ທຳການຕໍ່ສູ້ເພື່ອອີດສະລະພາບ, ຄວາມເປັນທຳ, ສັນຕິພາບ ແລະ ພາລະກິດວິທະຍາສາດ.

ໝວດທີ V ສະພາແຫ່ງຊາດ

ມາດຕາ 53

ສະພາແຫ່ງຊາດ ແມ່ນ ອີງການຕົວແທນແຫ່ງສິດ ແລະ ຜິນປະໂຫຍດຂອງປະຊາຊົນລາວ ບັນດາເຜົ່າ, ເປັນອີງການສູງສຸດແຫ່ງອໍານາດລັດ, ເປັນອີງການນິຕິບັນຍັດ ປະຕິບັດພາລະບົດບາດຮັບຮອງເອົາ ລັດຖະທຳມະນຸນ ແລະ ກົດໝາຍ, ຕິກລົງບັນຫາສໍາຄັນພື້ນຖານ ຂອງປະເທດຊາດ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາ ການຄົ້າລົບ ແລະ ປະຕິບັດລັດຖະທຳມະນຸນ ແລະ ກົດໝາຍ ຂອງບັນດາອີງການລັດ.

ມາດຕາ 54 (ປັບປຸງ)

ສະພາແຫ່ງຊາດ ມີ ສິດ ແລະ ຫ້າທີ່ ດັ່ງນີ້:

1. ພິຈາລະນາ, ຮັບຮອງເອົາ ລັດຖະທຳມະນຸນ ແລະ ກົດໝາຍ;
2. ພິຈາລະນາ, ຮັບຮອງເອົາ ແຜນຍຸດທະສາດ, ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ, ແຜນງົບປະມານ ແຫ່ງລັດ ແລະ ການດັດແກ້ແຜນງົບປະມານແຫ່ງລັດ;
3. ພິຈາລະນາ, ຮັບຮອງເອົາ ນະໂຍບາຍພື້ນຖານດ້ານ ການເງິນ, ເງິນຕາ, ອັດຕາສ່ວນ ການຂາດດຸນ ງົບປະມານ, ອັດຕາສ່ວນໜີ້ສິນຂອງລັດຖະບານ, ອັດຕາສ່ວນໜີ້ສິນສາຫາລະນະ;
4. ພິຈາລະນາ, ຮັບຮອງເອົາ ການກຳນົດ, ການປ່ຽນແປງ, ການລົບລ້າງ ຫຼື ການຍົກເວັ້ນ ອັດຕາ ພາສີ ແລະ ອາກອນ;
5. ຕິດຕາມກວດກາ ການຄົ້າລົບ ແລະ ປະຕິບັດ ລັດຖະທຳມະນຸນ ແລະ ກົດໝາຍ ຂອງບັນດາອີງການລັດ;
6. ເລືອກຕັ້ງ ຫຼື ປິດຕຳແໜ່ງ ປະທານ, ຮອງປະທານ ແລະ ກຳມະການຄະນະປະຈຳ ສະພາແຫ່ງຊາດ;
7. ເລືອກຕັ້ງ ຫຼື ປິດຕຳແໜ່ງ ປະທານປະເທດ ແລະ ຮອງປະທານປະເທດ ຕາມການສະເໜີຂອງຄະນະປະຈຳສະພາແຫ່ງຊາດ;
8. ເລືອກຕັ້ງ ຫຼື ປິດຕຳແໜ່ງ ນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ຕາມການສະເໜີຂອງປະທານປະເທດ;
9. ເລືອກຕັ້ງ ຫຼື ປິດຕຳແໜ່ງ ປະທານສານປະຊາຊົນສູງສຸດ, ຫົວໜ້າອີງການໄອຍະການປະຊາຊົນສູງສຸດ, ປະທານອີງການກວດສອບແຫ່ງລັດ, ແລະ ປະທານອີງການກວດກາແຫ່ງລັດ ແລະ ຫົວໜ້າອີງການຕ້ານການສ້າງຫຼວງ ຂັ້ນສູນກາງ ຕາມການສະເໜີຂອງປະທານປະເທດ;
10. ພິຈາລະນາ, ຮັບຮອງເອົາການແຕ່ງຕັ້ງ, ຍົກຍ້າຍ ຫຼື ປິດຕຳແໜ່ງ ປະທານ, ຮອງປະທານກຳມາທີ່ ການ ແລະ ຫົວໜ້າຫ້ອງວ່າການ ສະພາແຫ່ງຊາດ ຕາມການສະເໜີຂອງຄະນະປະຈຳສະພາແຫ່ງຊາດ;
11. ພິຈາລະນາ, ຮັບຮອງເອົາ ການແຕ່ງຕັ້ງ, ຍົກຍ້າຍ ຫຼື ປິດຕຳແໜ່ງ ຮອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ແລະ ສະມາຊຸກລັດຖະບານ ຕາມການສະເໜີຂອງນາຍົກ ລັດຖະມົນຕີ;
12. ພິຈາລະນາ, ຮັບຮອງເອົາ ການແຕ່ງຕັ້ງ, ຍົກຍ້າຍ ຫຼື ປິດຕຳແໜ່ງ ສະມາຊຸກສະພາຜູ້ພິພາກສາຂອງ ສານປະຊາຊົນສູງສຸດ ຕາມການສະເໜີຂອງປະທານສານປະຊາຊົນສູງສຸດ;
13. ພິຈາລະນາ, ຮັບຮອງເອົາ ໂຄງປະກອບກົງຈັກ ຂອງສະພາແຫ່ງຊາດ, ການສ້າງຕັ້ງ, ຍຸບເລີກ, ໂຮມ ເຂົ້າ, ແພກອອກ ກຳມາທີການ ແລະ ຄະນະເລຂະໜີການຫ້ອງວ່າການ ສະພາແຫ່ງຊາດ;
14. ພິຈາລະນາ, ຮັບຮອງເອົາໄຄງປະກອບກົງຈັກຂອງລັດຖະບານ, ການສ້າງຕັ້ງ, ຍຸບເລີກ, ໂຮມເຂົ້າ, ແພກອອກ ກະຊວງ, ອົງການລັດທຽບເທົ່າກະຊວງ, ແຂວງ, ນະຄອນຂັ້ນກັບສູນກາງ, ນະຄອນຫຼວງ ຕາມການ ສະເໜີ ຂອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ;

15. ພິຈາລະນາ, ຮັບຮອງເອົາເຂດແດນຂອງ ແຂວງ, ນະຄອນຂັ້ນກັບສູນກາງ. ນະຄອນຫຼວງ ຕາມການ ສະເໜີຂອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ;

16. ພິຈາລະນາຢູ່ບ ສະພາປະຊາຊົນທັກອຸຖືນ ໃນກໍລະນີສະພາປະຊາຊົນນັ້ນ ຫາກໄດ້ສ້າງ ຄວາມເສຍ ຫາຍຢ່າງຫຼວງຫຼາຍ ຕໍ່ຜົນປະໂຫຍດຂອງປະເທດຊາດ ແລະ ປະຊາຊົນ;

17. ພິຈາລະນາ, ຮັບຮອງເອົາການໃຫ້ນີລະໂທດກຳ ຕາມການສະເໜີຂອງ ຄະນະປະຈຳສະພາແຫ່ງຊາດ;

18. ພິຈາລະນາ, ຮັບຮອງເອົາ ການຍົກເລີກ, ລົບລັງການເຂົ້າຮ່ວມສືນທີສັນຍາສາກົນ ທີ່ ສປປ ລາວ ເປັນພາສີ ແລະ ສັນຍາສາກົນໃນລະດັບລັດ ຕາມການສະເໜີຂອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ; ພິຈາລະນາ, ຮັບຮອງເອົາ ການໃຫ້ສັດຕະບູນ, ການເຂົ້າຮ່ວມເປັນພາສີ ຫຼື ການຍົກເລີກ ສືນທີສັນຍາ ທີ່ ສາຫາລະນະລັດປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ເປັນພາສີ ຂຶ້ນພື້ນກັບບັນຫາສໍາຄັນພື້ນຖານຂອງປະເທດຊາດ ຕາມການ ສະເໜີ ຂອງ ຄະນະປະຈຳສະພາແຫ່ງຊາດ:

19. ພິຈາລະນາ, ຮັບຮອງເອົາບັນຫາລົງຄາມ ຫຼື ສັນຕິພາບ ຕາມການສະເໜີຂອງປະທານປະເທດ;

20. ຍົກເລີກນີ້ຕີກຳຂອງພາກສ່ວນຕ່າງໆທີ່ຂັດກັບ ລັດຖະທຳມະນຸນ ແລະ ກົດໝາຍ, ຍົກເວັ້ນຄໍາ ຕົກລົງກ່ຽວກັບການດຳເນີນຄະດີ ຂອງ ສານປະຊາຊົນ ແລະ ອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ;

21. ມອບສິດໃຫ້ຄະນະປະຈະສະພາແຫ່ງຊາດ ຕົກລົງວຽກງານທີ່ຈໍາເປັນ ແລະ ອົບຄ່ອນ ແລ້ວລາຍງານ ຕໍ່ກອງປະຊຸມສະພາແຫ່ງຊາດ.

ມາດຕາ 55 (ປັບປຸງ)

ສະພາແຫ່ງຊາດແຕ່ລະຊຸດ ມີອາຍຸການ ຫ້າປີ.

ສະມາຊິກສະພາແຫ່ງຊາດ ແມ່ນ ພິນລະເມືອງລາວເປັນຜູ້ເລືອກຕັ້ງ. ສະມາຊິກສະພາແຫ່ງຊາດ ມີສິດ ຊັກຖາມ ນາຍົກລັດຖະມົນຕີ, ສະມາຊິກລັດຖະບານ, ປະທານສານປະຊາຊົນສູງສຸດ, ຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນສູງສຸດ, ປະທານອົງການກວດສອບແຫ່ງລັດ, ປະທານອົງການກວດກາແຫ່ງລັດ ແລະ ຫົວໜ້າອົງການຕ້ານການສັ້ລາດບັງຫຼວງ ຂັ້ນສູນກາງ.

ການເລືອກຕັ້ງສະມາຊິກສະພາແຫ່ງຊາດຊຸດໃໝ່ ຕ້ອງໃຫ້ແລ້ວພາຍໃນ ຫົກສືບວັນ ກ່ອນສະພາແຫ່ງຊາດ ຊຸດເກົ່າຈະໝົດອາຍຸການ. ໃນກໍລະນີເກີດສິງ ຄາມ ຫຼື ດ້ວຍສາເຫດອື່ນ ຫຼື ກໍ່ຄວາມຫຼຸ້ງຍາກໃຫ້ແກ່ການເລືອກຕັ້ງນັ້ນ ສະພາແຫ່ງຊາດ ອາດຈະຕ່ອາຍຸການຂອງຕົນກຳໄດ້ ແຕ່ຕ້ອງດຳເນີນການເລືອກຕັ້ງສະມາຊິກສະພາແຫ່ງຊາດຊຸດໃໝ່ ຢ່າງຊັ້ນໃໝ່ໃຫ້ເກີນ ຫົກເດືອນ ພາຍຫຼັງສະພາບການໄດ້ກັບຄືນສູ່ປົກກະຕິ. ຖ້າມີຄວາມຈໍາເປັນ ກໍ່ສາມາດດຳເນີນການເລືອກຕັ້ງສະມາຊິກສະພາແຫ່ງຊາດ ກ່ອນໝົດອາຍຸການຂອງຕົນກຳໄດ້ ແຕ່ຕ້ອງໄດ້ຮັບຄວາມເຫັນດີຢ່າງໜ້ອຍສອງສ່ວນສາມ ຂອງຈຳນວນສະມາຊິກສະພາແຫ່ງຊາດ ທີ່ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມ.

ມາດຕາ 56 (ປັບປຸງ)

ຄະນະປະຈຳສະພາແຫ່ງຊາດ ແມ່ນອົງການປະຈຳການ ຂອງສະພາແຫ່ງຊາດ, ປະຕິບັດໜ້າທີ່ແທນສະພາແຫ່ງຊາດ ໃນເວລາສະພາແຫ່ງຊາດ ບໍ່ໄດ້ເປີດກອງປະຊຸມ.

ຄະນະປະຈຳສະພາແຫ່ງຊາດ ປະກອບດ້ວຍ ປະທານ, ຮອງປະທານ ແລະ ກໍາມະການຈຳນວນໝື່ງ.

ປະທານ ແລະ ຮອງປະທານສະພາແຫ່ງຊາດ ເປັນທັງປະທານ ແລະ ຮອງປະທານ ຄະນະປະຈຳສະພາແຫ່ງຊາດ.

ມາດຕາ 57 (ປັບປຸງ)

ຄະນະປະຈຳສະພາແຫ່ງຊາດ ມີ ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ດັ່ງນີ້:

1. ກະກຽມ ແລະ ຮູງໂຮມກອງປະຊຸມສະພາແຫ່ງຊາດ;
2. ສະເໜີສ້າງ, ຕີຄວາມໝາຍ, ອະທິບາຍ ລັດຖະທຳມະນູນ ແລະ ກິດໝາຍ;
3. ສະເໜີຮ່າງລັດຖະບັນຢັດຕໍ່ປະຫານປະເທດ;
4. ແຕ່ງຕັ້ງ, ຍົກຍ້າຍ ຫຼື ປິດຕຳເຜັນ ຜູ້ພິພາກສາຂອງສານປະຊາຊົນສູງສຸດ, ປະຫານ, ຮອງປະຫານ ແລະ ຜູ້ພິພາກສາຂອງສານປະຊາຊົນພາກ ຕາມການສະເໜີ ຂອງປະຫານສານປະຊາຊົນສູງສຸດ;

5. ແຕ່ງຕັ້ງ ຄະນະກຳມະການໄອຍະການປະຊາຊົນສູງສຸດ ຕາມການສະເໜີຂອງ ຫົວໜ້າອີງການໄອຍະການປະຊາຊົນສູງສຸດ:

6. ແຕ່ງຕັ້ງຄະນະກຳມະການເລືອກຕັ້ງລະດັບຊາດ;
7. ຕີກລົງກ່ຽວກັບ ການໃຫ້ສັດຕະຍາບັນ, **ການເຂົ້າຮ່ວມເປັນພາຄີ ຫຼື ການຍົກເລີກ ສິນທີສັນຍາ** ທີ່ ສປປ ລາວ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ເປັນພາຄີ ແລະ ສັນຍາສາກົນໃນລະດັບລັດ ຕາມ ການສະເໜີ ຂອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ;
8. ຮັບ ແລະ ພິຈາລະນາ ຄໍາຮ້ອງຂໍຄວາມເປັນທຳຂອງພິນລະເມືອງ.

ມາດຕາ 5ຂ (ປັບປຸງ)

ສະພາແຫ່ງຊາດ ເປີດກາອງປະຊຸມສະໄໝສາມັນປີລະສອງເທື່ອ, ຄະນະປະຈຳສະພາແຫ່ງຊາດ ອາດຈະ ຮູງໂຮມກອງປະຊຸມສະໄໝວິສາມັນກຳໄດ້ ຖ້າເຫັນວ່າມີຄວາມຈຳເປັນ **ແລະ ສືບດ່ວນ**.

ກອງປະຊຸມສະພາແຫ່ງຊາດ ຈະດຳເນີນໄດ້ກຳຕໍ່ເມື່ອມີສະມາຊີກສະພາແຫ່ງຊາດ ເຂົ້າຮ່ວມໝາຍກວ່າ ເຄິ່ງໜຶ່ງ ຂອງຈຳນວນສະມາຊີກສະພາແຫ່ງຊາດ ທັງໝົດ.

ມາດຕາ 5ອ (ປັບປຸງ)

ມະຕິຂອງກອງປະຊຸມສະພາແຫ່ງຊາດ ຈະມີຄຸນຄ່າໄດ້ກຳຕໍ່ເມື່ອໄດ້ຮັບຄະແນນສຽງໝາຍກວ່າເຄິ່ງໜຶ່ງ ຂອງຈຳນວນສະມາຊີກສະພາແຫ່ງຊາດ ທີ່ເຂົ້າຮ່ວມກາອງປະຊຸມ ເວັ້ນເສຍແຕ່ກໍລະນີທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 545, 667, 689 ແລະ ມາດຕາ 1218 ຂອງລັດຖະທຳມະນູນ.

ມາດຕາ 6ດ (ປັບປຸງ)

ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ມີສິດສະເໜີສ້າງກິດໝາຍ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ປະຫານປະເທດ;
2. ຄະນະປະຈຳສະພາແຫ່ງຊາດ;
3. ລັດຖະບານ;
4. ສານປະຊາຊົນສູງສຸດ;
5. ອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນສູງສຸດ;
6. ອົງການກວດສອບແຫ່ງລັດ;
7. **ອົງການກວດກາແຫ່ງລັດ:**
8. ແນວລາວສ້າງຊາດ, **ສະຫະພັນນັກຮືບເກົ່າລາວ** ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ ຂັ້ນສູນກາງ.

ມາດຕາ 6ັ (ປັບປຸງ)

ກິດໝາຍທີ່ສະພາແຫ່ງຊາດ ໄດ້ຮັບຮອງເອົາແລ້ວນັ້ນ ຕ້ອງໄດ້ປະກາດໃຊ້ໂດຍປະຫານປະເທດ ຢ່າງຊ້າ ບໍ່ໃຫ້ເກີນ ສາມສືບວັນ ນັບແຕ່ວັນ ໄດ້ຮັບຮອງເປັນຕົ້ນໄປ, ໃນໄລຍະເວລາດັ່ງກ່າວນັ້ນ ປະຫານປະເທດ ມີສິດ

ສະເໜີໃຫ້ສະພາແຫ່ງຊາດ ພິຈາລະນາຄົນໃໝ່, ກົດໝາຍທີ່ໄດ້ນຳມາພິຈາລະນາຄົນໃໝ່ນັ້ນ ຖ້າວ່າສະພາແຫ່ງຊາດ ຫາກຍັງຕົກລົງຢູ່ຢືນເອົາໄາມເດີມແລ້ວ ປະທານປະເທດ ກໍຕ້ອງປະກາດໃຊ້ພາຍໃນກໍານົດ ສືບຫ້າວັນ.

ກົດໝາຍທີ່ປະທານປະເທດປະກາດໃຊ້ແລ້ວນັ້ນ ຈະມີຜົມສັກສິດໄດ້ ກໍຕໍ່ເມື່ອ ຕ້ອງໄດ້ລົງໃນຈົດໝາຍ ເຫດຫາງລັດຖະການ ສືບຫ້າວັນ, ຍົກເວັ້ນກໍລະນີ ທີ່ກົດໝາຍໄດ້ກໍານົດໄວ້ສະເພາະ.

ມາດຕາ 62

ບັນຫາທີ່ກ່ຽວຝັນເຖິງຊາຕາກໍາຂອງປະເທດຊາດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດອັນໃຫຍ່ຫຼວງຂອງປະຊາຊົນ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການຄົ້ນຄວ້າພິຈາລະນາຈາກສະພາແຫ່ງຊາດ ຫຼື ຄະນະປະຈໍາສະພາແຫ່ງຊາດ.

ມາດຕາ 63

ສະພາແຫ່ງຊາດ ສ້າງຕັ້ງບັນດາກໍາມາທີ່ການຂອງຕົນ ຊຶ່ງມີໜ້າທີ່ພິຈາລະນາຮ່າງກົດໝາຍ ແລະ ຮ່າງ ລັດຖະບັນຍັດ ແລ້ວສະເໜີທີ່ຄະນະປະຈໍາສະພາແຫ່ງຊາດ ພ້ອມທັງຊ່ວຍສະພາແຫ່ງຊາດ ແລະ ຄະນະປະຈໍາ ສະພາແຫ່ງຊາດ ປະຕິບັດສິດໃນການຕິດຕາມກວດກາການເຕືອນໄຫວຂອງບັນດາອີງການລັດ.

ມາດຕາ 64 (ບັບປຸງ)

ສະມາຊີກສະພາແຫ່ງຊາດ ມີສິດຊັກຖາມ ນາຍົກລັດຖະມົນຕີ, ສະມາຊີກລັດຖະບານ, ປະທານສານ ປະຊາຊົນສູງສຸດ, ຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນສູງສຸດ, ປະທານອົງການກວດສອບແຫ່ງລັດ, ປະທານອົງການກວດກາແຫ່ງລັດ ແລະ ຫົວໜ້າອົງການຕ້ານການສັ້ລາດບັງຫຼວງຂັ້ນສູນກາງ.

ບຸກຄົນທີ່ຖືກຊັກຖາມນັ້ນ ຕ້ອງຊື້ແຈງ ຕໍ່ກອງປະຊຸມສະພາແຫ່ງຊາດ ດ້ວຍວາຈາ ຫຼື ເປັນລາຍລັກອັກສອນ.

ມາດຕາ 65

ສະມາຊີກສະພາແຫ່ງຊາດ ຈະບໍ່ຖືກດຳເນີນຄະດີອາຍາ ຫຼື ຈັບຕົວ, ວັກຕົວ ແລະ ວັກຂ້າງ ຖ້າຫາກບໍ່ໄດ້ຮັບຄວາມເຫັນດີຈາກ ສະພາແຫ່ງຊາດ ຫຼື ຄະນະປະຈໍາສະພາແຫ່ງຊາດ.

ໃນກໍລະນີ ການກະທຳຜິດເຊິ່ງໜ້າ ຫຼື ອີບດ່ວນນັ້ນ ເຈົ້າໜ້າທີ່ກ່ຽວ ຂ້ອງ ຕ້ອງລາຍງານ ໃນຫັນທີໃຫ້ ສະພາແຫ່ງຊາດ ຫຼື ຄະນະປະຈໍາສະພາແຫ່ງຊາດ ເພື່ອພິຈາລະນາ.

ການສືບສວນ-ສອບສວນ ບໍ່ເປັນສາເຫາດພາໃຫ້ສະມາຊີກສະພາແຫ່ງຊາດ ທີ່ຖືກດຳເນີນຄະດີນັ້ນ ຂາດປະຊຸມສະພາແຫ່ງຊາດ.

ໝວດທີ VI ປະທານປະເທດ

ມາດຕາ 66 (ບັບປຸງ)

ປະທານປະເທດ ເປັນປະມຸກລັດ ແຫ່ງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິໄຕ ປະຊາຊົນລາວ, ເປັນຜູ້ຕາງໜ້າ ປະຊາຊົນລາວບັນດາເຜົ່າ ທັງຢູ່ພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ, ເປັນປະທານສະພາຄະນະກຳມະການປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບແຫ່ງຊາດ, ເປັນແມ່ທັບກໍາລັງປະກອບອາວຸດປະຊາຊົນ ເພື່ອຮັບປະກັນຄວາມເປັນເອກະລາດ, ອໍານາດອະທິປະໄຕ, ຜົນແຜ່ນດິນອັນຄົບຖ້ວນ, ສະຖຽນລະພາບ ແລະ ຄວາມໜັ້ນຄົງຂອງປະເທດຊາດ.

ມາດຕາ ៦១ (ប័បចុរ)

ປະທានປະເທດ ໄດ້ຮັບການເລືອກຕັ້ງຈາກສະພາແຫ່ງຊາດ ດ້ວຍຄະແນນສຽງຫ្យາຍກວ່າ ສອງສ່ວນສາມ ຂອງຈຳນວນສະມາຊິກສະພາແຫ່ງຊາດ ທີ່ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມ.

ປະທានປະເທດ ມີອາຍຸການເທົ່າກັບອາຍຸການຂອງສະພາແຫ່ງຊາດ.

ປະທានປະເທດ ດໍາລົງຕຳແໜ່ງຢ່າງສອງສະໄໝຕິດຕໍ່ກັນ.

ປະທານປະເທດ ມີຫ້ອງວ່າການ ສໍານັກງານປະທານປະເທດ.

ມາດຕາ ៦២ (ប័បចុរ)

ປະທານປະເທດ ມີ ສິດ ແລະ ຂໍ້າທີ່ ດັ່ງນີ້:

1. ປະກາດໃຊ້ລັດຖະທຳມະນຸນ ແລະ ກິດໝາຍ;

2. ອອກລັດຖະບັນຍັດ ແລະ ລັດຖະດໍາລັດ;

3. ຮຽກໂຮມ ແລະ ເປັນປະທານ ກອງປະຊຸມພືເສດຂອງລັດຖະບານ, ເຂົ້າຮ່ວມ ກອງປະຊຸມຄະນະປະຈຳສະພາແຫ່ງຊາດ ໃນກໍາລະນີຈຳເປັນ;

4. ແຕ່ງຕັ້ງ, ຍົກຍ້າຍ ຫຼື ປິດຕຳແໜ່ງ ຮອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ແລະ ສະມາຊິກລັດຖະບານ ພາຍຫັ້ງສະພາແຫ່ງຊາດໄດ້ຮັບຮອງເອົາ;

5. ແຕ່ງຕັ້ງ, ຍົກຍ້າຍ ຫຼື ປິດຕຳແໜ່ງ ຮອງປະທານສານປະຊາຊົນສູງສຸດ, ຮອງຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນສູງສຸດ, ຮອງປະທານອົງການກວດສອບແຫ່ງລັດ, ຮອງປະທານອົງການກວດກາແຫ່ງລັດ ແລະ ຮອງຫົວໜ້າອົງການຕ້ານການສ້າລາດບັງຫຼວງຂັ້ນສົນກາງ ຕາມການສະເໜີຂອງ ປະທານ ຫຼື ຫົວໜ້າອົງການດັ່ງກ່າວ;

6. ຕິກລົງເລື່ອນຊັ້ນ ຫຼື ບຶດຊັ້ນນາຍພິນ ຢູ່ໃນກໍາລັງປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ຕາມການສະເໜີຂອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ;

7. ແຕ່ງຕັ້ງ, ຍົກຍ້າຍ ຫຼື ປິດຕຳແໜ່ງ ຫົວໜ້າ ແລະ ຮອງຫົວໜ້າ ຫ້ອງວ່າການ ສໍານັກງານປະທານປະເທດ ຊື່ມື ຄຸນະຫຼຸບເໜີເລັດຄຸນມືມີຕີ;

8. ແຕ່ງຕັ້ງເອກອັກຄະລັດຖະທຸດ ແລະ ຜູ້ຕາງໜ້າທີ່ມີອໍານາດເຕັມ ແຫ່ງ ສາຫາລະນະລັດປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ໄປປະຈຳຢູ່ຕ່າງປະເທດ ຫຼື ຮຽກກັບຄືນປະເທດ ຕາມການສະເໜີຂອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ; ຮັບຮອງເອົາ ຜູ້ຕາງໜ້າທີ່ມີອໍານາດເຕັມຂອງຕ່າງປະເທດ ທີ່ມາປະຈຳຢູ່ສາຫາລະນະລັດປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ; ຕິກລົງ ການປະດັບ, ຫຼຸດ ແລະ ປິດ ຊັ້ນເອກອັກຄະລັດຖະທຸດ ຕາມການສະເໜີຂອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ:

9. ປະກາດການແຕ່ງຕັ້ງ ຄະນະກຳມະການເລືອກຕັ້ງລະດັບຊາດ, ວັນເລືອກຕັ້ງ, ຈຳນວນຜູ້ສະໜັກຮັບເລືອກຕັ້ງ, ຈຳນວນສະມາຊິກສະພາແຫ່ງຊາດ ແລະ ສະມາຊິກສະພາປະຊາຊົນຂັ້ນແຂວງ ໃນແຕ່ລະເຂດເລືອກຕັ້ງ ຕາມການສະເໜີຂອງຄະນະປະຈຳສະພາແຫ່ງຊາດ;

10. ປະກາດ ສິງຄາມ ຫຼື ສັນຕິພາບ ຕາມການຕິກລົງຂອງສະພາແຫ່ງຊາດ, ຕິກລົງ ລະດົມພິນທີ່ວ່າໄປຫຼື ເປັນພາກສ່ວນ, ຕິກລົງພາວະສຸກເສີນໃນທີ່ວ່າປະເທດ ຫຼື ໃນບາງຫ້ອງກຸ່ນ;

11. ຕິກລົງມອບ ຫຼື ປະດັບຫຼວງນຳແຫ່ງຊາດ, ຫຼວງນກຽດຕິຄຸນ, ຫຼວງນໄຊ, ນາມມະຍິດສູງສຸດ ແຫ່ງລັດ ແລະ ຕິກລົງໃຫ້ການຍ້ອງຢໍດ້ວຍຮູບການອື່ນ ຕາມການສະເໜີຂອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ;

12. ຕິກລົງໃຫ້ອະໄພຍະໂທດ ຕາມການສະເໜີຂອງລັດຖະບານ; ປະກາດໃຫ້ມີລະໂທດກຳພາຍຫັ້ງການຮັບຮອງຂອງສະພາແຫ່ງຊາດ;

13. ຕິກລົງໃຫ້ລື້ໄພການເມືອງແກ່ຄືນຕ່າງປະເທດ;

14. ຕິກລົງໃຫ້ເຈລະຈາ ຫຼື ລົງນາມສືບຕີສັນຍາ; ປະກາດການໃຫ້ສັດຕະຍາບັນ ຫຼື ການເຂົ້າເປັນພາຄີ; ການໂຈສົນທີສັນຍາທີ່ໄດ້ເຊັ່ນວັບຕ່າງປະເທດ ໃນນາມ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ.

ມາດຕາ 69

ປະຫານປະເທດ ມີຮອງປະຫານປະເທດ ຊຶ່ງສະພາແຫ່ງຊາດເປັນຜູ້ເລືອກຕັ້ງໂດຍໄດ້ຮັບຄະແນນສຽງໜ້າຢາກວ່າສອງສ່ວນສາມ ຂອງຈຳນວນສະມາຊີກສະພາແຫ່ງຊາດ ທີ່ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມ.

ຮອງປະຫານປະເທດ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ຕາມການມອບໝາຍຂອງປະຫານປະເທດ ແລະ ຕາງໜ້າໃຫ້ປະຫານປະເທດ ໃນເວລາປະຫານປະເທດຕິດຂັດ.

ໃນກໍລະນີປະຫານປະເທດ ບໍ່ສາມາດປະຕິບັດໜ້າທີ່ໄດ້, ຮອງປະຫານປະເທດ ເປັນຜູ້ຮັກສາການແຫນຈົນກວ່າສະພາແຫ່ງຊາດ ຈະເລືອກຕັ້ງປະຫານປະເທດຜູ້ໃໝ່.

ໝວດທີ VII

ລັດຖະບານ

ມາດຕາ 70

ລັດຖະບານ ແມ່ນ ອົງການບໍລິຫານ ມີພາລະບົດບາດຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານລັດ ຢ່າງຮອບດ້ານ ແລະ ເປັນເອກະພາບ ໃນຂອບເຂດທີ່ວີປະເທດ.

ລັດຖະບານ ຮັບຜິດຊອບຕໍ່ ສະພາແຫ່ງຊາດ ແລະ ປະຫານປະເທດ.

ມາດຕາ 71 (ປັບປຸງ)

ລັດຖະບານ ມີ ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ດັ່ງນີ້:

1. ປະຕິບັດແນວທາງຂອງຟັກ, ລັດຖະທຳມະນຸມ, ກິດໝາຍ, ມະຕິກອງປະຊຸມສະພາແຫ່ງຊາດ, ມະຕິຄະນະປະຈຳສະພາແຫ່ງຊາດ, ລັດຖະບັນຍັດ ແລະ ລັດຖະດຳລັດຂອງປະຫານປະເທດ;

2. ສະເໜີ ຮ້າງກິດໝາຍຕໍ່ສະພາແຫ່ງຊາດ, ຮ້າງລັດຖະບັນຍັດຕໍ່ ຄະນະປະຈຳສະພາແຫ່ງຊາດ, ຮ້າງລັດຖະດຳລັດ ຕໍ່ປະຫານປະເທດ;

3. ອອກດໍາລັດ, ມະຕິກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງລັດ, ຄຸ້ມຄອງເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ, ວິທະຍາສາດ-ເຕັກໂນໂລຊີ, ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ, ສິ່ງແວດລ້ອມ, ການບ້ອງກັນຊາດ-ບ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ແລະ ການຕ່າງປະເທດ;

4. ກຳນົດແຜນຍຸດທະສາດ, ແຜນຝັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ແຜນງົງປະມານແຫ່ງລັດ ແລ້ວສະເໜີຕໍ່ ສະພາແຫ່ງຊາດ;

5. ສະເໜີ ສະພາແຫ່ງຊາດ ຮັບຮອງເອົາ ການສ້າງຕັ້ງ, ໂຮມເຂົ້າ, ແຍກອອກ ຫຼື ຍຸບເລີກ ກະຊວງ, ອົງການລັດທຽບເທົ່າກະຊວງ, ແຂວງ, ນະຄອນຂັ້ນກັບສູນກາງ, ນະຄອນຫຼວງ ແລະ ການກຳນົດເຂດແດນຂອງແຂວງ, ນະຄອນຂັ້ນກັບສູນກາງ, ນະຄອນຫຼວງ;

6. ຕິກລົງ ສ້າງຕັ້ງ ຫຼື ຍຸບເລີກ ທະບວງ-ກົມ ຫຼື ອົງການລັດທຽບເທົ່າກີມ ທະບວງ:

7. ຕິກລົງ ສ້າງຕັ້ງ ຫຼື ຍຸບເລີກ ເມືອງ, ເທດສະບານ, ນະຄອນ, ຕາແສງ ແລະ ກຳນົດເຂດແດນຂອງເມືອງ, ເທດສະບານ, ນະຄອນ, ຕາແສງ ພາຍຫຼັງກອງປະຊຸມສະພາປະຊາຊົນຂັ້ນແຂວງຮັບຮອງເອົາ;

8. ສ້າງຕັ້ງ ຫຼື ຍຸບເລີກ ເຂດເສດຖະກິດພິເສດ, ເຂດເສດຖະກິດສະເພາະ ແລະ ດ່ານສາກົນ:

9. ຊື່ນາ, ຕິດຕາມ ແລະ ກວດກາການເຄື່ອນໄຫວຂອງບັນດາຂະແໜງການ, ອີງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ກໍາລັງປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ;
10. ຕິກລົງ ໃຫ້ສັນຊາດ, ຖອນສັນຊາດ, ປະສັນຊາດ, ໃຫ້ສັນຊາດລາວດິນ;
11. ຕິກລົງ ໃຫ້ຄົນຕ່າງປະເທດ ເປັນພິນລະເມືອງກົດຕິມະສັກ;
12. ສ້າງ, ເຂົ້າຮ່ວມ, ຕິຄວາມໝາຍ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດສິນທີສັນຍາ ທີ່ ສປປ ລາວ **ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ** ເປັນພາສີ ແລະ ສັນຍາສາກົນໃນລະດັບລັດຖະບານ;
13. ງົດການປະຕິບັດ, ລົບລ້າງ ຫຼື ຍົກເລີກຂໍ້ຕິກລົງ, ດຳເສັ່ງ, ດຳແນະນຳຂອງກະຊວງ, ອີງການທີ່ຂຶ້ນກັບ ລັດຖະບານ ແລະ ອີງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ຂັດກັບ ກົດໝາຍ ແລະ ນິຕິກຳອື່ນ, ຍົກເວັ້ນ ດຳຕິກລົງກ່ຽວກັບ ການດຳເນີນຄະດີ ຂອງ ອີງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ແລະ ສານປະຊາຊົນ;
14. ລາຍງານການເຄື່ອນໄຫວຂອງຕົນຕໍ່ ສະພາເຫັ່ງຊາດ, ຄະນະປະຈຳສະພາເຫັ່ງຊາດ ແລະ ປະຫານ ປະເທດ.

ມາດຕາ 72

ລັດຖະບານ ປະກອບດ້ວຍ ນາຍົກລັດຖະມົນຕີ, ຮອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ, ລັດຖະມົນຕີ ແລະ ຫົວໜ້າ ອີງການລັດທຽບເທົ່າກະຊວງ.

ລັດຖະບານ ມີອາຍຸການເທົ່າກັບອາຍຸການຂອງສະພາເຫັ່ງຊາດ, ສະມາຊີກລັດຖະບານ ດຳລົງຕຳແໜ່ງຢູ່ ບ່ອນເກົ່າ ບໍ່ເກີນສອງສະໄໝຕິດຕໍ່ກັນ.

ມາດຕາ 73 (ບັບປຸງ)

ນາຍົກລັດຖະມົນຕີເປັນຫົວໜ້າລັດຖະບານ ແລະ ຕາງໜ້າລັດຖະບານນຳພາ, ຊັ້ນໆ ການເຄື່ອນໄຫວ ວຽກງານຂອງລັດຖະບານ ແລະ ອີງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ; ແຕ່ງຕັ້ງ, ຍົກຍ້າຍ ຫຼື ປິດຕຳແໜ່ງ ຮອງ ລັດຖະມົນຕີ, ຮອງຫົວໜ້າອົງການລັດທຽບເທົ່າກະຊວງ, ຫົວໜ້າທະບວງ, ຮອງຫົວໜ້າທະບວງ, ຫົວໜ້າກົມ; ແຕ່ງຕັ້ງ ຫຼື ປິດຕຳແໜ່ງເຈົ້າ **ປະຫານຄະນະກຳມະການປົກຄອງ** ແຂວງ, **ນະຄອນຂຶ້ນກັບສູນກາງ**, ເຈົ້າຄອງ ນະຄອນຫຼວງ ພາຍຫຼັງກອງປະຊຸມສະພາປະຊາຊົນຂັ້ນແຂວງ ຮັບຮອງເອົາ; ສະເໜີເລື່ອນຂັ້ນ ຫຼື ປິດຊັ້ນນາຍ ພິມ; ເລື່ອນ ຊັ້ນ ຫຼື ປິດຊັ້ນພັນເອກ ຂອງກໍາລັງປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ.

ມາດຕາ 74 (ບັບປຸງ)

ຮອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ຂ່ວຍນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ໃນການຊື້ນໍາວຽກງານຂອງລັດຖະບານ ແລະ ອີງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ, ຮັບຜິດຊອບວຽກງານໃດໜຶ່ງ ຕາມການມອບໝາຍຂອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ.

ຮອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີຫານໃດໜຶ່ງເປັນຜູ້ອ່າຮັກສາການແທນໃນເວລາ ນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ຕິດຂັດ.

ມາດຕາ 75

ລັດຖະມົນຕີກະຊວງ ແລະ ຫົວໜ້າອົງການລັດທຽບເທົ່າກະຊວງມີຫ້າທີ່ຜົນຂະຫຍາຍ ແລະ ຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດມະຕິຂອງກອງປະຊຸມສະພາເຫັ່ງຊາດ, ຄະນະປະຈຳສະພາເຫັ່ງຊາດ ແລະ ລັດຖະບານ, ຊັ້ນໆ, ຄຸ້ມ ຄອງ ແລະ ກວດກາການປະຕິບັດວຽກງານຂອງຂະແໜງການທີ່ຕົນຮັບຜິດຊອບ, ພົວພັນຮ່ວມມື, ເຊັ່ນສັນຍາ ແລະ ອະນຸສັນຍາກັບຕ່າງປະເທດ ຕາມການຕິກລົງຂອງລັດຖະບານ.

ມາດຕາ 76

ສະມາຊຸກລັດຖະບານຫ່າມໃດໜຶ່ງ ຫຼື ທັງໝົດຄະນະ ອາດຈະຖືກສະພາແຫ່ງຊາດ ພິຈາລະນາ ແລະ ລົງມະຕີບໍ່ໄວ້ວາງໃຈ ຖ້າວ່າຄະນະປະຈຳສະພາແຫ່ງຊາດ ຫຼື ມີຢ່າງໜ້ອຍ ຫົ່ງສ່ວນສື່ຂອງ ຈຳນວນສະມາຊຸກ ສະພາແຫ່ງຊາດທັງໝົດ ທາກສະເໜີບັນຫານີ້ຂຶ້ນ.

ໃນກໍລະນີສະມາຊຸກລັດຖະບານຫ່າມໃດໜຶ່ງ ຫຼື ທັງໝົດຄະນະ ຖືກສະພາແຫ່ງຊາດ ລົງມະຕີ ບໍ່ໄວ້ ວາງໃຈນີ້ນັ້ນ ປະຫານປະເທດມີສິດສະເໜີໃຫ້ສະພາແຫ່ງຊາດ ພິຈາລະນາຄືນໃໝ່ ຫຼື ຕິກລົງໃຫ້ລາອອກ.

ໝວດທີ VIII ສະພາປະຊາຊົນຫ້ອງຖິ່ນ

ມາດຕາ 77 (ບັບປຸງ)

ສະພາປະຊາຊົນຫ້ອງຖິ່ນ ເປັນອີງການຕົວແທນແຫ່ງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງປະຊາຊົນລາວ ບັນດາເຜົ່າ, ເປັນໜຶ່ງໃນອີງການອໍານາດລັດຢູ່ຫ້ອງຖິ່ນ, ປະຕິບັດພາລະບົດບາດ ພິຈາລະນາ, ຮັບຮອງເອົານີຕີ ກໍາທີ່ມີຜົນບັງຄັບທົ່ວໄປ, ຕິກລົງບັນຫາພື້ນຖານຂອງຫ້ອງຖິ່ນ, ຕິດຕາມ ກວດກາ ການເຄື່ອນໄຫວ ຂອງ ບັນດາອີງການລັດໃນຫ້ອງຖິ່ນຕົນ.

ສະພາປະຊາຊົນຫ້ອງຖິ່ນ ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນ ຕາມຂັ້ນຂອງການປົກຄອງຫ້ອງຖິ່ນ ຊຶ່ງປະກອບດ້ວຍ ສະພາ ປະຊາຊົນ ຂັ້ນແຂວງ, ຂັ້ນເມືອງ ແລະ ຂັ້ນຍັນມາແສງ. ສໍາລັບສະພາປະຊາຊົນ ຂັ້ນເມືອງ ແລະ ຂັ້ນຍັນ ມາແສງ ອາດຈະສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນ ຕາມການຕິກລົງຂອງສະພາແຫ່ງຊາດ.

ສະພາປະຊາຊົນຂັ້ນແຂວງຫ້ອງຖິ່ນ ມີອາຍຸການເທົ່າກັບອາຍຸການຂອງສະພາແຫ່ງຊາດ.

ມາດຕາ 78 (ບັບປຸງ)

ສະພາປະຊາຊົນຂັ້ນແຂວງ ມີ ສິດ ແລະ ຫ້າທີ່ ເກົ່ານີ້:

1. ພິຈາລະນາ, ຮັບຮອງເອົາແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ແຜນງົບປະມານແຫ່ງລັດຂຶ້ນ ແຂວງ ຕາມການສະເໜີຂອງເຈົ້າ ປະຫານຄະນະກຳມະການປົກຄອງ ແຂວງ, ນະຄອນຂັ້ນກັບສູນກາງ. ເຈົ້າ ຄອງນະຄອນຫຼວງ;
2. ພິຈາລະນາ, ຮັບຮອງເອົານີຕິກຳທີ່ສໍາຄັນຂັ້ນແຂວງ;
3. ຕິດຕາມກວດກາ ການເຄົາລົບ ແລະ ປະຕິບັດ ລັດຖະທຳມະນຸນ, ແລະ ກົດໝາຍ ຂອງບັນດາ ອີງການລັດຂອງຫ້ອງຖິ່ນຕົນ;
4. ເລືອກຕັ້ງ ຫຼື ປິດຕຳແໜ່ງ ປະຫານ; ຮອງປະຫານ, ກຳມະການຄະນະປະຈຳ ແລະ ຫົວໜ້າຫ້ອງວ່າງານ ສະພາປະຊາຊົນຂັ້ນແຂວງ;
5. ພິຈາລະນາ, ຮັບຮອງເອົາ ກົງຈັກຂອງສະພາປະຊາຊົນຂັ້ນແຂວງ;
6. ເລືອກຕັ້ງ ຫຼື ປິດຕຳແໜ່ງເຈົ້າ ປະຫານຄະນະກຳມະການປົກຄອງ ແຂວງ, ນະຄອນຂັ້ນກັບສູນກາງ. ເຈົ້າ ຄອງນະຄອນຫຼວງ ຕາມການສະເໜີຂອງຄະນະປະຈຳສະພາປະຊາຊົນຂັ້ນແຂວງ;
7. ພິຈາລະນາ, ຮັບຮອງເອົາ ໂຄງປະກອບກົງຈັກ ຂອງຄະນະກຳມະການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ; ການ ແຕ່ງຕັ້ງ, ຍົກຍ້າຍ ຫຼື ປິດຕຳແໜ່ງ ຮອງເຈົ້າປະຫານ, ກຳມະການ ຂອງຄະນະກຳມະການປົກຄອງ ແຂວງ, ນະຄອນຂັ້ນກັບສູນກາງ. ເຈົ້າ ຄອງນະຄອນຫຼວງ, ຫົວໜ້າພະແນກ, ຫົວໜ້າອີງການລັດທຽບເທົ່າພະແນກຂັ້ນ ແຂວງ, ປະຫານຄະນະກຳມະການປົກຄອງ ເມືອງ, ເຫດສະບານ, ນະຄອນ ຕາມການສະເໜີຂອງເຈົ້າ ປະຫານຄະນະກຳມະການປົກຄອງ ແຂວງ, ນະຄອນຂັ້ນກັບສູນກາງ, ເຈົ້າ ຄອງນະຄອນຫຼວງ;

ກອງປະຊຸມສະພາປະຊາຊົນຂັ້ນແຂວງ ຈະດຳເນີນໄດ້ກຳຕໍ່ເມື່ອມີສະມາຊີກສະພາປະຊາຊົນຂັ້ນແຂວງ ເຊົ້າຮ່ວມຫຼາຍກວ່າເຖິງໜຶ່ງ ຂອງຈຳນວນສະມາຊີກສະພາປະຊາຊົນຂັ້ນແຂວງທ້າງໜີດ.

ມາດຕາ 82

ມະຕິຂອງກອງປະຊຸມສະພາປະຊາຊົນຂັ້ນແຂວງ ຈະມີຄຸນຄ່າໄດ້ກຳຕໍ່ເມື່ອໄດ້ຮັບຄະແນນສຽງຫຼາຍກວ່າເຄື່ອງໜຶ່ງ ຂອງຈຳນວນສະມາຊີກສະພາປະຊາຊົນຂັ້ນແຂວງ ທີ່ເຊົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມ.

ມາດຕາ 83

ສະພາປະຊາຊົນຂັ້ນແຂວງ ສ້າງຕັ້ງບັນດາຄະນະກຳມະການຂອງຕົນ ເພື່ອເປັນເສນາທິການໃຫ້ແກ່ສະພາປະຊາຊົນຂັ້ນແຂວງ ແລະ ຄະນະປະຈໍາສະພາປະຊາຊົນຂັ້ນແຂວງ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານ ຕາມຂອບເຂດສິດ ແລະ ຫັ້ນທີ່ຂອງຕົນ.

ມາດຕາ 84 (ປັບປຸງ)

ສະມາຊີກສະພາປະຊາຊົນຂັ້ນແຂວງ ມີສິດຊັກຖາມເຈົ້າ ປະຫານຄະນະກຳມະການປົກຄອງ ແຂວງ, ນະຄອນຂັ້ນກັບສູນກາງ, ເຈົ້າຄອງນະຄອນຫຼວງ; ຫົວໜ້າພະແນກ, ອົງການລັດທຽບເທົ່າພະແນກຂັ້ນແຂວງ, ເຈົ້າປະຫານຄະນະກຳມະການປົກຄອງ ເມືອງ, ພົມບັນຍາເທດສະບານ, ເຈົ້ານະຄອນ; ປະຫານສານປະຊາຊົນ, ຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ທ້ອງຖິ່ນ, ແລະ ຜູ້ຕາງໝໍປະຫານອົງການກວດສອບປະຈໍາພາກ, ປະຫານອົງການກວດກາລັດຂັ້ນແຂວງ ແລະ ຫົວໜ້າອົງການຕ້ານການສັ້ລາດບັງຫຼວງຂັ້ນແຂວງ.

ບຸກຄົນທີ່ຖືກຊັກຖາມ ຕ້ອງຊື້ແຈງຕໍ່ກອງປະຊຸມສະພາປະຊາຊົນຂັ້ນແຂວງ ດ້ວຍວາຈາ ຫຼື ເປັນລາຍລັກຮັກສອນ.

ມາດຕາ 85

ສະມາຊີກສະພາປະຊາຊົນຂັ້ນແຂວງ ຈະບໍ່ຖືກດຳເນີນຄະດີອາຍາ ຫຼື ຈັບຕົວ, ກັກຕົວ ແລະ ກັກຂັງ ຖ້າທາກບໍ່ໄດ້ຮັບຄວາມເຫັນດີຈາກ ສະພາປະຊາຊົນຂັ້ນແຂວງ ຫຼື ຄະນະປະຈໍາສະພາປະຊາຊົນຂັ້ນແຂວງ ໃນເວລາສະພາປະຊາຊົນຂັ້ນແຂວງ ບໍ່ໄດ້ເປີດກອງປະຊຸມ.

ໃນກໍລະນີ ການກະທຳຜິດເຊິ່ງໜ້າ ຫຼື ອົບດ່ວນນັ້ນ ເຈົ້າໜ້າທີ່ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຕ້ອງລາຍງານ ໃນທັນທີໃຫ້ສະພາປະຊາຊົນຂັ້ນແຂວງ ຫຼື ຄະນະປະຈໍາສະສພາປະຊາຊົນຂັ້ນແຂວງ ເພື່ອພິຈາລະນາ.

ການສືບສວນ-ສອບສວນ ບໍ່ເປັນສາເຫດພາໃຫ້ ສະມາຊີກສະພາປະຊາຊົນຂັ້ນແຂວງ ທີ່ຖືກດຳເນີນຄະດີນັ້ນ ຂາດປະຊຸມສະພາປະຊາຊົນຂັ້ນແຂວງ.

ໜວດທີ IX ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ

ມາດຕາ 86 (ປັບປຸງ)

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ແບ່ງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ອອກເປັນສາມຂັ້ນ ຄື ຂັ້ນແຂວງ, ຂັ້ນເມືອງ ແລະ ຂັ້ນຍັ້ນຕາແສງ.

ສຳລັບຂັ້ນບັນ ແມ່ນການຈັດຕັ້ງຊຸມຊົນ ໂດຍມີການເລືອກຕັ້ງ ຕາມກົດໝາຍ.

ໃນກໍລະນີຈຳເປັນ ອາດຈະສ້າງເຄີຍເສດຂຶ້ນ ຕາມການຕິກລົງຂອງສະພາເຫຼົ່າຊາດ.

ມາດຕາ 87 (ບັບປຸງ)

ອີງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ແມ່ນ ອີງການບໍລິຫານລັດຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ, ມີພາລະປົດບາດຄຸມຄອງບໍລິຫານລັດ ຢ່າງຮອບດ້ານ ແລະ ເປັນເອກະພາບໃນຂອບເຂດທ້ອງຖິ່ນ ຂອງຕົນ.

ອີງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ຮັບຜິດຊອບຕໍ່ ລັດຖະບານ ແລະ ສະພາປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນ.

ແຂວງ ມີ ເຈົ້າປະຫານຄະນະກຳມະການປົກຄອງແຂວງ; ນະຄອນຂັ້ນກັບສູນກາງ ມີ ປະຫານຄະນະກຳມະການປົກຄອງນະຄອນຂັ້ນກັບສູນກາງ; ນະຄອນຫຼວງ ມີ ເຈົ້າຄອງປະຫານຄະນະກຳມະການປົກຄອງນະຄອນຫຼວງ; ເມືອງ ມີ ເຈົ້າປະຫານຄະນະກຳມະການປົກຄອງເມືອງ; ເທດສະບານ ມີ ຫົວໜ້າປະຫານຄະນະກຳມະການປົກຄອງເທດສະບານ; ນະຄອນ ມີ ເຈົ້າປະຫານຄະນະກຳມະການປົກຄອງນະຄອນ; ຕາແສງ ມີ ປະຫານຄະນະກຳມະການປົກຄອງຕາແສງ.

ເຈົ້າປະຫານຄະນະກຳມະການປົກຄອງແຂວງ ມີ ຮອງເຈົ້າປະຫານ ແລະ ກຳມະການ ຄະນະກຳມະການປົກຄອງແຂວງ; ປະຫານຄະນະກຳມະການປົກຄອງຂັ້ນກັບສູນກາງ ມີ ຮອງປະຫານ ແລະ ກຳມະການ ຄະນະກຳມະການປົກຄອງນະຄອນຂັ້ນກັບສູນກາງ; ເຈົ້າຄອງປະຫານຄະນະກຳມະການປົກຄອງນະຄອນຫຼວງ ມີ ຮອງເຈົ້າຄອງປະຫານ ແລະ ກຳມະການ ຄະນະກຳມະການປົກຄອງນະຄອນຫຼວງ; ເຈົ້າປະຫານຄະນະກຳມະການປົກຄອງເມືອງ ມີ ຮອງເຈົ້າປະຫານ ແລະ ກຳມະການ ຄະນະກຳມະການປົກຄອງເມືອງ; ຫົວໜ້າປະຫານຄະນະກຳມະການປົກຄອງເທດສະບານ ມີ ຮອງຫົວໜ້າປະຫານ ແລະ ກຳມະການ ຄະນະກຳມະການປົກຄອງເທດສະບານ; ເຈົ້າປະຫານຄະນະກຳມະການປົກຄອງນະຄອນ ມີ ຮອງເຈົ້າປະຫານ ແລະ ກຳມະການ ຄະນະກຳມະການປົກຄອງນະຄອນ; ປະຫານຄະນະກຳມະການປົກຄອງຕາແສງ ມີ ຮອງປະຫານ ແລະ ກຳມະການ ຄະນະກຳມະການປົກຄອງຕາແສງ.

ເຈົ້າປະຫານຄະນະກຳມະການປົກຄອງ ແຂວງ, ນະຄອນຂັ້ນກັບສູນກາງ, ເຈົ້າຄອງນະຄອນຫຼວງ; ເຈົ້າປະຫານຄະນະກຳມະການປົກຄອງ ເມືອງ, ຫົວໜ້າເທດສະບານ, ເຈົ້ານະຄອນ; ປະຫານຄະນະກຳມະການປົກຄອງຕາແສງ ດໍາລົງຕຳແໜ່ງຢູ່ບ່ອນເກົ່າບໍ່ເກີນສອງສະໄໝຕິດຕໍ່ກັນ.

ມາດຕາ 87

ເຈົ້າແຂວງ, ເຈົ້າຄອງນະຄອນຫຼວງ ມີ ສຶບຕ ແລະ ຫ້າທີ່ ຕໍ່ມີ:

1. ປະຕິບັດ ລັດຖະທຳມະນຸນ, ກົດໝາຍ, ມະຕິຂອງກອງປະຊຸມສະພາເຫຼົາ, ມະຕິຂອງກອງປະຊຸມສະພາປະຊາຊົນຂັ້ນແຂວງ, ມະຕິຂອງຄະນະປະຈຳສະພາປະຊາຊົນຂັ້ນແຂວງ ແລະ ນິຕິກຳ ຂອງຂັ້ນເທິງ;

2. ສະເໜີຮ່າງ ແຜນບຸດທະສາດ, ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ ສັງຄົມ ແລະ ແຜນງົບປະມານເຫັ້ນລັດຂອງ ແຂວງ, ນະຄອນຫຼວງ ຕໍ່ສະພາປະຊາຊົນຂັ້ນແຂວງ;

3. ຊັ້ນໍາ, ຄຸມຄອງ, ຕິດຕາມກວດກາງການຈັດຕັ້ງ ແລະ ການເຄື່ອນໄຫວຂອງ ທຸກຂະແໜງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງຂັ້ນລຸ່ມຂອງຕົນ;

4. ແຕ່ງຕັ້ງ, ປົກຍ້າຍ ຫຼື ປົກຕໍ່ມີແນ່ງ ເຈົ້າເມືອງ, ຫົວໜ້າເທດສະບານ, ເຈົ້ານະຄອນ ພາຍຫຼັງຄະນະປະຈຳສະພາປະຊາຊົນຂັ້ນແຂວງ ຮັບຮອງເອົາ;

5. ແຕ່ງຕັ້ງ, ປົກຍ້າຍ ຫຼື ປົກຕໍ່ມີແນ່ງ ຮອງເຈົ້າເມືອງ, ຮອງຫົວໜ້າເທດສະບານ, ຮອງເຈົ້ານະຄອນ ຕາມການສະເໜີຂອງເຈົ້າເມືອງ, ຫົວໜ້າເທດສະບານ, ເຈົ້ານະຄອນ;

6. ຕິກລົງ ສັງຕັ້ງ, ໂຮມເຊົ້າ, ແບກອອກ ຫຼື ບູບເລີກ ບ້ານ; ກຳນົດເຊັດແຄນຂອງບ້ານ ຕາມການສະໜັບສະໜັງເຈົ້າເມືອງ, ຫົວໜ້າເທດສະບານ, ເຈົ້ານະຄອນ;

7. ແຕ່ງຕັ້ງ, ປົກຍ້າຍ ຫຼື ປົກຕໍ່ມີແນ່ງ ຮັບຮອງຫົວໜ້າພະແນກ, ຮອງຫົວໜ້າອົງການລັດ ທຽບເທົ່າພະແນກຂັ້ນແຂວງ ຕາມການສະເໜີຂອງຫົວໜ້າພະແນກ, ຫົວໜ້າອົງການລັດທຽບເທົ່າພະແນກຂັ້ນແຂວງ;

3. ຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານທາງດ້ານ ການເມືອງ, ເສດຖະກິດ, ວັດທະນະທຳ-ສັງຄົມ, ປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ, ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ, ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ອື່ນໆ;
4. ອອກນິຕິກໍາ ກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງເສດຖະກິດ, ວັດທະນະທຳ-ສັງຄົມ ແລະ ການປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ;
5. ຕິດຕາມ ກວດກາງານປະຕິບັດໜ້າທີ່ວຽກງານ ຂອງອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ຢູ່ໃນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ;
6. ຄຸ້ມຄອງພິນລະເມືອງ, ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ ທີ່ດໍາລົງຊີວິດ ແລະ ເຄື່ອນໄຫວຢູ່ທ້ອງຖິ່ນຂອງຕົນ;
7. ຮັບ, ພິຈາລະນາ ແລະ ແກ້ໄຂຄໍາສະເໜີຂອງປະຊາຊົນ;
8. ພົວພັນ ແລະ ຮ່ວມມືກັບຕ່າງປະເທດ ຕາມການມອບໝາຍ ຂອງລັດຖະບານ;
9. ສະຫຼຸບ, ລາຍງານສະພາບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານ ຂອບດ້ານ ຂອງທ້ອງຖິ່ນ ໃຫ້ຂັ້ນເທິງທັດຕົນຢ່າງເປັນປົກກະຕິ;
10. ນໍາໃຊ້ສິດ ແລະ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ໝວດທີ X

ສານປະຊາຊົນ ແລະ ອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ

ມາດຕາ ๙๙ (ບັບປຸງ)

ສານປະຊາຊົນ ແມ່ນ ອົງການຕຸລາການ; ມີແຕ່ສານປະຊາຊົນເທົ່ານັ້ນ ຈຶ່ງມີສິດອໍານາດພິຈາລະນາຕັດສິນຄະດີ ຢູ່ ສາຫາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ.

ສານປະຊາຊົນ ຕັດສິນຄະດີ ເປັນຂັ້ນຕົ້ນ, ຂັ້ນອຸທອນ ແລະ ຂັ້ນລົບລ້າງ.

ສານປະຊາຊົນ ມີໜ້າທີ່ ປົກປ້ອງ ຄວາມຍຸຕິທໍາ, ສິດທິບຸກຄົນ, ລະບອບປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນ, ຜົນປະໂຫຍດຂອງລັດ, ລວມໜຸ່ງ, ສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດອັນຊອບທໍາ ຂອງການຈັດຕັ້ງ ແລະ ບຸກຄົນ ຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ ៩០

ສານປະຊາຊົນ ແຫ່ງ ສາຫາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ປະກອບດ້ວຍ ສານປະຊາຊົນສູງສຸດ, ສານປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ສານທະຫານ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ໃນກໍລະນີຈຳເປັນ ອາດສ້າງຕັ້ງສານສະເພາະຕາມຂະແໜງການ ຕາມການຕິກລົງຂອງຄະນະປະຈຳສະພາແຫ່ງຊາດ.

ມາດຕາ ៩១

ສານປະຊາຊົນສູງສຸດ ແມ່ນ ອົງການພິພາກສາສູງສຸດ ຂອງ ສາຫາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ.

ສານປະຊາຊົນສູງສຸດ ກວດກາຄໍາຕັດສິນ ແລະ ຄໍາພິພາກສາຂອງສານປະຊາຊົນ ແລະ ສານທະຫານ.

ມາດຕາ ៩២ (ບັບປຸງ)

ປະຫານສານປະຊາຊົນສູງສຸດ ຖືກເລືອກຕັ້ງ ຫຼື ປິດຕຳແໜ່ງໄດ້ສະພາແຫ່ງຊາດ ແລະ ມືອາຢູ່ການເທົ່າກັບອາຍຸການຂອງສະພາແຫ່ງຊາດ.

ຮອງປະຫານສານປະຊາຊົນສູງສຸດ ຖືກເຕັ້ງຕັ້ງ ຫຼື ປິດຕຳແໜ່ງ ໄດ້ປະຫານປະເທດ.

ຜູ້ພິພາກສາຂອງສານປະຊາຊົນສູງສຸດ, ປະທານ, ຮອງປະທານ ແລະ ຜູ້ພິພາກສາຂອງ ສານປະຊາຊົນ ຖືກແຕ່ງຕັ້ງ, ຍົກຍ້າຍ ຫຼື ປິດຕາເຫັນ ໂດຍຄະນະປະຈຳສະພາເຫັນຊາດ.

ມາດຕາ ៩៣ (ບັບປຸງ)

ສານປະຊາຊົນ ພິຈາລະນາຕັດສິນເປັນໜີ່ຄະນະ ແລະ ລົງຄໍາຕັດສິນຖືເອົາຕາມສູງສ່ວນຫຼາຍ, ເວັ້ນ ເສຍແຕ່ກໍລະນີ ຕັດສິນໄດ້ຜູ້ພິພາກສາຜູ້ດົງວ.

ໃນເວລາພິຈາລະນາຕັດສິນ ຜູ້ພິພາກສາ ຕ້ອງເປັນເອກະລາດ ແລະ ປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍ ເທົ່ານັ້ນ.

ມາດຕາ ៩៤

ການໄຕ່ສ່ວນຄະດີໃນທີ່ປະຊຸມສານ ຕ້ອງດຳເນີນຢ່າງເປີດເຜີຍ ເວັ້ນເສຍແຕ່ກໍລະນີ ທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນ ກົດໝາຍ.

ມາດຕາ ៩៥ (ບັບປຸງ)

ຄຸ້ຄວາມ ມີສິດ ໂຕແຍ່ງ, ໂຕຖຽງ ໃນການດຳເນີນຄະດີ.

ຜູ້ຖືກຫາ ມີສິດ ຮັບຊາບ, ແກ້ວຂໍ້ກ່າວຫາຫຼື ຕໍ່ສຸຄະດີ ທີ່ຕົນຖືກກ່າວຫາດ້ວຍ ຕົນເອງ ຫຼື ຜູ້ປຶກປ້ອງ ຫຼື ທະນາຍຄວາມ.

ທະນາຍຄວາມ ມີສິດຊ່ວຍເຫຼືອທາງດ້ານກົດໝາຍແກ່ ຄຸ້ຄວາມ ແລະ ຜູ້ຖືກຫາ.

ມາດຕາ ៩៦ (ບັບປຸງ)

ຜູ້ຕາງໜ້າອີງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ ແລະ ປະຊາຊົນ ມີສິດເຂົ້າຮ່ວມໃນການດາເນີນຄະດີຢູ່ສານ ຕາມທີ່ໄດ້ ກໍານົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ ៩៧ (ບັບປຸງ)

ຄໍາຕັດສິນຂອງສານປະຊາຊົນທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດແລ້ວນັ້ນ ທຸກອີງການຈັດຕັ້ງພັກ, ອີງການຈັດຕັ້ງລັດ, ແນວລາວສ້າງຊາດ, ສະຫະພັນນັກຮືບເກົ່າລາວ, ອີງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ, ອີງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ, ອີງ ການຈັດຕັ້ງສາກົນ ແລະ ພິນລະເມືອງລາວທຸກຄົນ ຕ້ອງຄົາລົບ.

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ອີງການຈັດຕັ້ງ ທີ່ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ ຕ້ອງປະຕິບັດຢ່າງເຂັ້ມງວດ.

ມາດຕາ ៩៨ (ບັບປຸງ)

ອີງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ແມ່ນ ອີງການ ສັ່ງຟ້ອງຜູ້ຖືກຫາຂຶ້ນສານ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາການ ເຄົາລົບ ແລະ ປະຕິບັດ ກົດໝາຍໃນການດຳເນີນຄະດີ.ໃນຂອບເຂດທີ່ວະເທດ, ປັກປ້ອງສິດ ຜິນປະໂຫຍດ ຂອງລັດ, ຂອງສັງຄົມ, ຜິນປະໂຫຍດຄົ້ນຊອບທາຂອງປະຊາຊົນ ແລະ ສັ່ງຟ້ອງຜູ້ຖືກຫາຂຶ້ນສານຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ ៩៩

ອີງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ແຫ່ງ ສາຫາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ປະກອບດ້ວຍ ອີງການໄອຍະການປະຊາຊົນສູງສຸດ, ອີງການໄອຍະການປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ອີງການໄອຍະການທະຫານ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 10ດ (ປັບປຸງ)

ຫົວໜ້າອີງການໄອຍະການປະຊາຊົນສູງສຸດ ຊື້ນໍາການເຄື່ອນໄຫວ ວຽກງານ ຂອງອີງການໄອຍະການປະຊາຊົນທຸກຂັ້ນ.

ມາດຕາ 10୧ (ປັບປຸງ)

ຫົວໜ້າອີງການໄອຍະການປະຊາຊົນສູງສຸດ ຖຶກເລືອກຕັ້ງ ຫຼື ປິດຕຳແໜ່ງ ໂດຍສະພາແຫ່ງຊາດ ແລະ ມີອາຍການເຫັນກັບອາຍການຂອງສະພາແຫ່ງຊາດ.

ຮອງຫົວໜ້າອີງການໄອຍະການປະຊາຊົນສູງສຸດ ຖຶກແຕ່ງຕັ້ງ, ຍົກຍ້າຍ ຫຼື ປິດຕຳແໜ່ງ ໂດຍປະຫານປະເທດ.

ຫົວໜ້າ, ຮອງຫົວໜ້າອີງການໄອຍະການປະຊາຊົນ, ພະນັກງານໄອຍະການປະຊາຊົນ, ຜູ້ຂ່ວຍພະນັກງານໄອຍະການປະຊາຊົນ ຖຶກແຕ່ງຕັ້ງ, ຍົກຍ້າຍ ຫຼື ປິດຕຳແໜ່ງ ໂດຍຫົວໜ້າອີງການໄອຍະການປະຊາຊົນສູງສຸດ.

ມາດຕາ 102

ໃນເວລາດຳເນີນຄະດີນີ້ນ ພະນັກງານໄອຍະການຂອງອີງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ມີແຕ່ປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍ ແລະ ດຳສັ່ງ ຂອງຫົວໜ້າອີງການໄອຍະການປະຊາຊົນສູງສຸດ ເທົ່ານັ້ນ.

ໜວດຫີ XI ການກວດສອບແຫ່ງລັດ ແລະ ການກວດກາລັດ

ມາດຕາ 103 (ປັບປຸງ)

ການກວດສອບແຫ່ງລັດ ແມ່ນ ການເຄື່ອນໄຫວຂອງອີງການກວດສອບແຫ່ງລັດໃນການກວດສອບການຄຸ້ມຄອງ ການນຳໃຊ້ງົບປະມານ, ການເງິນ ແລະ ຊັບສິນຂອງລັດ.

ມາດຕາ 104

ການກວດສອບແຫ່ງລັດ ດຳເນີນໂດຍອີງການກວດສອບແຫ່ງລັດ ຊຶ່ງມີອີງການກວດສອບປະຈຳສູນກາງ ແລະ ອີງການກວດສອບປະຈຳພາກ.

ອີງການກວດສອບປະຈຳສູນກາງ ແລະ ອີງການກວດສອບປະຈຳພາກ ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍສະເພາະ.

ມາດຕາ 105 (ປັບປຸງ)

ປະຫານອີງການກວດສອບແຫ່ງລັດ ຖືກເລືອກຕັ້ງ ຫຼື ປິດຕຳແໜ່ງ ໂດຍສະພາແຫ່ງຊາດ ຮັບຜິດຊອບໂດຍກົງຕໍ່ສະພາແຫ່ງຊາດ ແລະ ລາຍງານຕໍ່ປະຫານປະເທດ, ນາຍິກລັດຖະມົນຕີ, ຄະນະປະຈຳສະພາແຫ່ງຊາດ ກ່ຽວກັບ ວຽກງານກວດສອບແຫ່ງລັດ.

ປະຫານອີງການກວດສອບແຫ່ງລັດ ສະເໜີແຕ່ງຕັ້ງ, ຍົກຍ້າຍ ຫຼື ປິດຕຳແໜ່ງ ຂອງປະຫານອີງການກວດສອບແຫ່ງລັດ ຖືກແຕ່ງຕັ້ງ, ຍົກຍ້າຍ ຫຼື ປິດຕຳແໜ່ງ ໂດຍປະຫານປະເທດ.

ມາດຕາ 106 (ປັບປຸງ)

ອີງການກວດສອບແຫ່ງລັດ ມີ ສິດ ແລະ ຫ້າທີ່ ດັ່ງນີ້:

1. ດຳເນີນການກວດສອບ ເປັນເອກະລາດ ຕາມກົດໝາຍ ເພື່ອຢັ້ງຢືນຄວາມຖືກຕ້ອງຂອງ ການສ້າງ, ການດັດແກ້, ແຜນງົບປະມານເຫັ່ງລັດ, ແຜນລາຍຮັບ, ແຜນລາຍຈ່າຍ, ແຜນການລົງທຶນ, ການຄາດຄະເນີນໄດ້ຮັບ ເລີ່ມແຕ່ຫົວທີ, ເອກະສານລາຍງານການເງິນ, ຄວາມສອດຄ່ອງທາງດ້ານກົດໝາຍ ແລະ ຜົນການຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດ;
2. ຄຸ້ມຄອງ, ຕິດຕາມ ກວດກາ ການດຳເນີນວຽກງານ ຂອງຕົນ ແລະ ອີງການກວດສອບປະຈຳພາກ ຕາມ ກົດໝາຍ:
  3. ລາຍງານການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານຂອງຕົນ ແລະ ຜົນການກວດສອບ ບົດສະຫຼຸບຊາດຕີ່ອ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນງົບປະມານເຫັ່ງລັດ ຕໍ່ກອງປະຊຸມສະພາເຫັ່ງຊາດຕາມກົດໝາຍ:
  4. ສະເໜີ ອີງການຄຸ້ມຄອງການເງິນ ໝາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ພື້ອນໍາໃຊ້ມາດຕະການຕໍ່ ຫຼວມໝອຍ ເປົ້າ ຫ້າຍ ທີ່ລະເມີດກົດໝາຍໃນການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ງົບປະມານ, ການເງິນ ແລະ ຊັບສິນຂອງລັດ ຈາກເງິນ ການກວດສອບ;
  5. ນໍາໃຊ້ສິດແລະ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ອື່ນຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 107 (ໃຫຍ່)

ການກວດກາລັດ ແມ່ນ ການເຄື່ອນໄຫວຂອງອີງການກວດກາລັດ ໃນການກວດກາການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ນະໂຍບາຍ, ກົດໝາຍ, ພາລະບົດບາດ, ສິດ, ຫ້າທີ່, ຄວາມຮັບຜິດຊອບ ຂອງການຈັດຕັ້ງ ແລະ ພະນັກງານ ພ້ອມທັງສະໜັບວິທີການ ແລະ ມາດຕະການແກ້ໄຂ ຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 108 (ໃຫຍ່)

ອີງການກວດກາລັດ ປະຕິບັດພາລະບົດບາດ ຕິດຕາມ, ກວດກາ, ສະກັດກັ້ນ ແລະ ຕ້ານການສ້າລາດບັງຫຼວງ, ພິຈາລະນາ ແລະ ແກ້ໄຂຄໍາສະເໜີ ທີ່ເປັນການລະເມີດກົດໝາຍ.
ລະບົບການຈັດຕັ້ງ ຂອງອີງການກວດກາລັດ ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 109 (ໃຫຍ່)

ປະຫານອີງການກວດກາເຫັ່ງລັດ ຖືກເລືອກຕັ້ງ ຫຼື ປິດຕໍ່ແຫ່ງ ໂດຍສະພາເຫັ່ງຊາດ, ມີຄວາມ ຮັບຜິດຊອບຕໍ່ ປະຫານປະເທດ, ສະພາເຫັ່ງຊາດ ກ່ຽວກັບວຽກງານ ກວດກາລັດ, ສະກັດກັ້ນ ແລະ ຕ້ານການ ສ້າລາດບັງຫຼວງ, ພິຈາລະນາ ແລະ ແກ້ໄຂຄໍາສະເໜີ.

ຮອງປະຫານອີງການກວດກາເຫັ່ງລັດ ຖືກແຕ່ງຕັ້ງ, ຍົກຍ້າຍ ຫຼື ປິດຕໍ່ແຫ່ງ ໂດຍປະຫານປະເທດ.
ປະຫານ, ຮອງປະຫານອີງການກວດກາລັດແຕ່ລະຂັ້ນ ຖືກແຕ່ງຕັ້ງ, ຍົກຍ້າຍ ຫຼື ປິດຕໍ່ແຫ່ງ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 110 (ໃຫຍ່)

ອີງການກວດກາລັດ ມີ ສິດ ແລະ ຫ້າທີ່ ດັ່ງນີ້:

1. ກວດກາການປະຕິບັດນະໂຍບາຍ, ກົດໝາຍ, ແຜນການ, ແຜນງານ, ໄກງານ, ພາລະບົດບາດ, ສິດ, ຫ້າທີ່ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບ ຂອງອີງການຈັດຕັ້ງ ທີ່ນໍາໃຊ້ຂັບສິນ ແລະ ງົບປະມານຂອງລັດ;

2. ກວດກາ ການນຳໃຊ້ສິດ, ການປະຕິບັດໜ້າທີ່ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງ ພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ, ທະຫານ, ຕໍ່ຫຼວດ, ພະນັກງານ ວິສະຫະກິດ ແລະ ບຸກຄົນ ທີ່ລະເມີນກິດໝາຍ;
3. ກວດກາ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຜົນການກວດກາ ແລະ ການປະຕິບັດ ຄໍາຕັດສິນຂອງສານທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດືອນ ກ່ຽວກັບຄະດີສ້າລາດບັງຫຼວງ ແລະ ຄະດີຟອກເງິນທີ່ຕິດພັນກັບການສ້າລາດບັງຫຼວງ;
4. ກວດກາ ໂຄງການລົງທຶນຂອງລັດ ເລີ່ມແຕ່ທີ່ວິທີ, ກວດກາຕາມຜົນການກວດສອບ ຕາມມະຕິຂອງສະພາແຫ່ງຊາດ ຫຼື ສະພາປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນ, ດໍາເນີນການຮັບແຈ້ງຂັບສິນ ແລະ ລາຍຮັບ;
5. ພິຈາລະນາ ແລະ ແກ້ໄຂຄໍາສະເໜີ; ສະກັດກັນ ແລະ ຕ້ານການສ້າລາດບັງຫຼວງ, ດໍາເນີນການສືບສວນ-ສອບສວນ ຄະດີສ້າລາດບັງຫຼວງ, ຄະດີຟອກເງິນ ທີ່ຕິດພັນກັບການສ້າລາດບັງຫຼວງ;
6. ສະເໜີ ມາດຕະການ ແລະ ວິທີການແກ້ໄຂຜົນຂອງການກວດກາ ໃຫ້ການຈັດຕັ້ງຂັ້ນເທິງ ເພື່ອພິຈາລະນາ ຕິກລົງ;
7. ລາຍງານການເຄື່ອນໄຫວ, ຜົນການກວດກາ, ຜົນການແກ້ໄຂການກວດກາ ຕໍ່ກອງປະຊຸມ ສະພາແຫ່ງຊາດ ຫຼື ສະພາປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນ;
8. ນໍາໃຊ້ສິດແລະ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ອື່ນຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກິດໝາຍ.

ໝວດທີ XII ຄະນະກຳມະການເລືອກຕັ້ງ

ມາດຕາ 111 (ປັບປຸງ)

ຄະນະກຳມະການເລືອກຕັ້ງ ປະກອບດ້ວຍ ຄະນະກຳມະການເລືອກຕັ້ງລະດັບຊາດ ແລະ ຄະນະກຳມະການເລືອກຕັ້ງລະດັບທ້ອງຖິ່ນ.

ຄະນະກຳມະການເລືອກຕັ້ງລະດັບຊາດ ແມ່ນ ການຈັດຕັ້ງທີ່ຄະນະປະຈໍາສະພາແຫ່ງຊາດ ຕິກລົງສ້າງຕັ້ງ ແລ້ວສະເໜີປະຫານປະເທດອອກລັດຖະດໍາລັດປະກາດເປັນທາງການ, ມີພາລະບົດບາດ ຊັ້ນນຳ, ນຳພາການ ເລືອກຕັ້ງສະມາຊີກສະພາແຫ່ງຊາດ, ສະມາຊີກສະພາປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ຄະນະກຳມະການເລືອກຕັ້ງ ລະບັບທ້ອງຖິ່ນ.

ຄະນະກຳມະການເລືອກຕັ້ງລະດັບທ້ອງຖິ່ນ ແມ່ນການຈັດຕັ້ງທີ່ ຄະນະປະຈໍາສະພາປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນ ເປັນຜູ້ຕິກລົງສ້າງຕັ້ງ ແລະ ປະກາດເປັນທາງການ, ມີພາລະບົດບາດ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນການຂອງຄະນະກຳມະການເລືອກຕັ້ງລະດັບຊາດ ໃນການເລືອກຕັ້ງສະມາຊີກສະພາແຫ່ງຊາດ, ສະມາຊີກສະພາປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນ ໃນຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ.

ມາດຕາ 112 (ປັບປຸງ)

ຄະນະກຳມະການເລືອກຕັ້ງ ລະດັບຊາດ ແລະ ລະດັບທ້ອງຖິ່ນ ປະກອບດ້ວຍ ປະຫານ, ຮອງປະຫານ ແລະ ກຳມະການ.

ອາຍຸການ ຂອງຄະນະກຳມະການເລືອກຕັ້ງລະດັບຊາດ ຈະສົ່ນສຸດລົງ ພາຍຫຼັງສໍາເລັດ ກອງປະຊຸມຄັ້ງປະຖົມມະລືກຂອງສະພາແຫ່ງຊາດຊຸດນັ້ນ.

ອາຍຸການ ຂອງຄະນະກຳມະການເລືອກຕັ້ງລະດັບທ້ອງຖິ່ນ ຈະສົ່ນສຸດລົງ ພາຍຫຼັງສໍາເລັດ ກອງປະຊຸມຄັ້ງປະຖົມມະລືກຂອງສະພາປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນຂັ້ນນັ້ນ.

ສໍາເລັບສິດ ແລະ ຫ້າທີ ຂອງຄະນະກຳມະການເລືອກຕັ້ງລະດັບຊາດ ແລະ ລະດັບຫ້ອງຖິ່ນ ດັກກຳນິດໄວ້ໃນກິດໝາຍ.

ໝວດທີ XIII
ພາສາ, ອັກສອນ, ເຄື່ອງໝາຍຊາດ,
ທຸງຊາດ, ເພິ່ນຊາດ, ວັນຊາດ, ສະກຸນເງິນ ແລະ ນະຄອນຫຼວງ

ມາດຕາ 113

ພາສາ, ອັກສອນລາວ ເປັນພາສາ ແລະ ອັກສອນ ທີ່ໃຊ້ເປັນທາງການ.

ມາດຕາ 114

ເຄື່ອງໝາຍຊາດ ຂອງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ເປັນຮູບວິງມິນ ດ້ານລຸ່ມມີຮູບເຄິ່ງກິງຈັກເປັນແຂ້ວເຟືອງ ແລະ ໂບສີແດງຂຽນອັກສອນ "ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ" ສອງຂ້າງອ້ອມດ້ວຍຮວງເຊົ້າສຸກເປັນຮູບເຟືອງພະຈັນ ແລະ ໂບສີແດງຂຽນອັກສອນ "ສັນຕິພາບ, ເອກະລາດ, ປະຊາທິປະໄຕ, ເອກະພາບ, ວັດທະນະຖາວອນ" ລະຫວ່າງກາງ ຂອງສອງປາຍຮວງເຊົ້າມີຮູບທາດຫຼວງ, ຢູ່ກາງຮູບວິງມິນມີຫຶນທາງ, ທີ່ງນາ, ບໍ່ໄມ້ ແລະ ເຊື່ອນໄຟຟ້ານໍ້າຕິກ.

ມາດຕາ 115

ທຸງຊາດ ຂອງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ແມ່ນ ທຸງພື້ນສີຄາມ, ແຂບສີແດງ ແລະ ວິງເດືອນສີຂາວຢູ່ເຄິ່ງກາງ ຂອງທຸງຊາດ, ລວງກວ້າງຂອງທຸງເທົ່າກັບສອງສ່ວນສາມຂອງລວງຍາວ, ລວງກວ້າງຂອງແຂບສີແດງ ແຕ່ລະເບື້ອງເທົ່າກັບເຄິ່ງຫົ່ງຂອງລວງກວ້າງແຂບສີຄາມ ແລະ ວິງເດືອນສີຂາວ ກວ້າງເທົ່າກັບສ່ວນຫ້າຂອງລວງກວ້າງແຂບສີຄາມ.

ມາດຕາ 116

ເພິ່ນຊາດ ຂອງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ແມ່ນ ເພິ່ນທີ່ມີຊື່ວ່າ "ຊາດລາວ".

ມາດຕາ 117

ວັນຊາດ ຂອງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ແມ່ນ ວັນທີ 2 ທັນວາ 1975 ຊຶ່ງເປັນວັນສະຖາປະນາ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ.

ມາດຕາ 118

ສະກຸນເງິນ ຂອງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ແມ່ນ ເງິນກີບ.

ມາດຕາ 119

ນະຄອນຫຼວງ ຂອງສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ແມ່ນ ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ.

ໝາດທີ XIV ບົດບັນຍັດສຸດທ້າຍ

ມາດຕາ 120 (ປັບປຸງ)

ລັດຖະທຳມະນຸນ ແຫ່ງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ແມ່ນ ກິດໝາຍພື້ນຖານຂອງ ຊາດ.

ທຸກກິດໝາຍ ຕ້ອງໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບລັດຖະທຳມະນຸນ.

ລັດ ກໍານົດເອົາວັນທີ 15 ສິງຫາ 1991 ຂຶ້ງເປັນວັນປະກາດໃຊ້ລັດຖະທຳມະນຸນ ແຫ່ງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ສະບັບທໍາອິດ ເປັນວັນລັດຖະທຳມະນຸນແຫ່ງຊາດ.

ມາດຕາ 121

ມີແຕ່ກອງປະຊຸມສະພາແຫ່ງຊາດເທົ່ານັ້ນ ຈຶ່ງມີສິດປັບປຸງລັດຖະທຳມະນຸນ ແຫ່ງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ.

ລັດຖະທຳມະນຸນ ຈະຖືກຮັບຮອງໄດ້ກຳຕໍ່ເມື່ອມີສະມາຊີກສະພາແຫ່ງຊາດ ຫຼາຍກວ່າ ສອງສ່ວນສາມ ຂອງຈຳນວນສະມາຊີກຫັງໜີດ ເປັນຜູ້ລົງຄະແນນສຽງເຫັນໄດ້.

ມາດຕາ 122 (ປັບປຸງ)

ລັດຖະທຳມະນຸນສະບັບນີ້ ມີຜົນສັກສິດ ນັບແຕ່ວັນທີ.....ພາຍຫຼັງປະທານປະເທດ ອອກລັດຖະ ດຳລັດ ປະກາດໃຊ້ **ແລະ ໄດ້ລົງຈິດໝາຍເຫດຫາງລັດຖະການ** ເປັນຕົ້ນໄປ.

ລັດຖະທຳມະນຸນສະບັບນີ້ ບ່ຽນແທນລັດຖະທຳມະນຸນ ແຫ່ງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ສະບັບເລກທີ **63/ສພຊ. ລົງວັນທີ 8 ພັນວາ 2015.**

ປະທານສະພາແຫ່ງຊາດ